

НАШЕ ЖИТТЯ OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

Р. XXXIII Ч. 11 ГРУДЕНЬ DECEMBER No. 11 Vol. XXXIII

Сонце, місяць і дощ — гістьми у господаря	1
З Різдва Христовим будьмо здорові!	1
Новий Рік у "Домі неволі"	2
На прощання Старого Року	2
У. Любвиц: У першу річницю	3
Ювілейний дар. Засади приймання експонатів до У.М.	6
М.С. Вертеп: Свята ніч-ніч чудес	7
Конкурс на писанку і обрядове печиво	8
Наша Обкладинка (Рем Багаутдин)	9
Що нове в Музейній крамниці?	11
З. Когут. Рим, чужі міста і наші люди	12
Л. Мойсєва. Ще раз про мову — і нашої молоді і нашої преси	14
Ухвали Головної Управи СУА	15
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків.	16
Тільки між нами і телефоном. П. Калинович	17
Відповідаємо "Нашому голосові"	18
Надіслані книжки	18
Що читати?	19
Зміст річника XXXIII	20
А що про техніку. А Біловус веде акцію в користь Н.Ж.	25
Вісті з Централі	26
СФУЖО	27
Our Life	29
О. Кузьмович: Куховарська книжка в одному примірнику	33
Подумайте — відгадайте	34
Вишивка. Свитка з України	35
Хроніка Округ. Округа Нова Англія. Відділи поза Округами	36
Посмертні Згадки. Замість квітів	41
Нашим малютам	42
Замість квітів	44
Календарець	обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Lite Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любвиц

Редакційна Колегія: Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Наталія Іщук, Світлана Луцька, Олександра Різник, Марта Тарнавська.

Our Life — Марта Бачинська

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

Передплата в США і Канаді: річна...\$9.00 піврічна ...\$ 5.00

Річна передплата: в Англії...2 1/2 ф. ст., в Австралії ... 5 а. д. у Франції...

20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Белгії...250 б. фр.

Поодинокое число 1.00 дол.

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.

Subscription in the United States of America \$9.00 per year, half year \$5.00; in Canada \$9.00 per year, half year \$5.00; in England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА:

Іванна Рожанковська	— голова
Олександра Різник	— заступниця голови
Любослава Шандра	— заступниця голови
Христина Навроцька	— заступниця голови
Ольга Ставнича	— заступниця голови
Евфрозина Мартинець	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонден- ційна секретарка
Ірина Комар	— касирка
Поля Книш	— фінансова секретарка

РЕФЕРЕНТУРИ:

Ірина Захарко	— організаційна
Ірина Лончина	— виховна
Даня Дикий	— виховна
Люба Волинець	— культ.-освітна
Каміля Смородська	— зв'язків
Теодозія Савицька	— сусп. опіка
Марія Барагура	— пресова
Дора Рак	— статутова

ВІЛЬНІ ЧЛЕНИ

Орися Зінич
Анастасія Вокер

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

Ольга Муссаковська	— голова
Ірина Качанівська	— член
Надія Попель	— член
Наталія Лопатинська	— заступниця
Олена Шиприкєвич	— заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ СУА

Марія Фаріон	— Огайо
Марія Юзефович	— Чікаго
Лідія Дяченко	— Філадельфія
Ольга Гнатейко	— Нью Джерзі
Миртль К. Слейбі	— Дітройт
Марія Томоруг	— Нью-Йорк
Ірина Руснак	— Північний Нью-Йорк
Лідія Фіцалович	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovich

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

СОНЦЕ, МІСЯЦЬ І ДОЩ — ГІСТЬМИ У ГОСПОДАРЯ

Пане господарю, вставай з постелі!

Ой, дай Боже!

Вставай з постелі, одчини двері!

Розставляй столи все тисові,

Стели скатертки все крупкові,

Клади калачі з ярої пшениці.

Будять же тебе аж троє гостей:

Що перший гостьо — ясен місяцю,

А другий гостьо — красне сонечко,

А третій гостьо — дробен дощику.

Чим ся похвалиш, ясен місяцю?

»Ой, як я зйду коло півночі, —

То зрадується ввесь звір у лісі,

Чумаки в дорозі, худоба в возі,

Худоба в возі і риба в воді».

Чим ся похвалиш, красне сонечко?

»Ой, як я зйду в неділю рано,

Задзвонять в церквах, в церквах, костьолах».

Чим ся похвалиш, дробен дощику?

»Ой, як впаду тричі у маю,

То зрадується жито, пшениця,

Жито, пшениця й всяка пашниця».

А за цим словом то бувай здоров,

Та не сам собою, з дітьми, жоною,

З дітьми, жоною та з челядкою,

Та з челядкою і з худібкою.

Дождали цих свят, святкуйте здорові.

Кордишовки, брацлавськ. гов.

Конощенко: Укр. пісні з нотами, I, 1900, ч. 91.

Рем Багаутдин Різдво Шовкографія

Rem Bahautdyn. Christ is born.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ БУДЬМО ЗДОРОВІ!

Тим старовинним вітанням звертаємося до всіх людей доброї волі в далекій Україні та в усіх місцях поселення, бажаючи їм та їхнім найближчим усякого добра!

Наші найкращі бажання передаємо, цією дорогою, Почесній Голові СУА Лідії Бурачинській, членам Управ Округ та Відділів, усім членкам СУА та всім нашим приятелям і прихильникам!

Нехай у Новому Році Боже благословення буде з Вами і принесе Вам багато успіхів у особистому та громадському житті!

Головна Управа Союзу Українок Америки

Нашим співробітникам, дописувачам, передплатникам, читачам, прихильникам та критикам бажаємо з нагоди Свят Різдва Господнього багато щастя та успіхів.

З Новим Роком, з новим щастям! На все добре!

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

На обкладинці: Рем Багаутдин. "Різдвяна фантазія" Шовкографія.

Our cover: Rem Bahautdyn. Christmas fantasy. Silkscreen.

НОВИЙ РІК У "ДОМІ НЕВОЛИ"

Наші думки у цей час з тими, хто на Батьківщині і поза нею зустрічають Різдвяні Свята та Новий Рік у в'язницях, концтаборах, на засланні. Нижче подаємо нотатку Чорновола з "Буднів мордовських таборів" (Хроніка таборових буднів. Вид. "Сучасність", 1976).

ЧОРНОВІЛ:

Отож, на російські простори вийшов 1975 рік. Ротаційні машини викидали мільйонові накладки газет — з новорічним зверненням про соціалістичну демократію, про розрядку, про нові трудові успіхи... Під удари годинників підношено келехи, виголошувано тости. А на островах Архіпелагу ГУЛаг панували тиша і благодать. У бараках з задушливим повітрям (норма 2 м² на особу) важким сном спали змучені роботою зеки. Хтось крізь сон стогнав, переслідуваний кошмарами. І зимовий вітер похитував ліхтарі над "заборонкою", вихоплюючи з темряви прикрашений сніжинками колючий дріт. І тоскно перегукувалися на вишках вартові. А в "очку" тюремної камери у Львові, де я зустрічав Новий рік,

час від часу появлялося уважне око наглядача. Усе відбувалося в тому виробленому десятиліттями одноманітно-мертвотному ритмі, якому спритні політики підшукали красний евфемізм — "вірність укладові і звичаям країни"!

ПЕНСОН:

Так, неволя не тішить різноманітністю. Цей рік у зоні починався, як і попередні. По кутах барака пили різдвяний чай (чай — незамінний супутник усіх таборових святкувань); потім українці 12 січня за встановленою традицією відзначали третю річницю останнього погрому на Україні. Тими самими вибоїстими дорогами везли 17 січня в ПКТ Лісового, а 24 січня в ШИЗО Залмансона.

ЛИСТ ВІД РЕДАКТОРА "НАШОГО ЖИТТЯ"

НА ПРОЩАННЯ СТАРОГО РОКУ

Хотілося б на прощання старого року та при зустрічі з новим роком сказати щось радісне та веселе. Хотілось би похвалитися успіхами, досягненнями, сказати про те, що і наскільки з наших плянів пощастило нам виконати, що здійснилося з того, про що ми думали чи навіть мріяли. Хотілось би широко розгорнути пляни, сподівання та надії на майбутній рік. Але хоч мене вважають непоправною оптимісткою, а дехто каже, що мій оптимізм переборює не одне, то не дуже то оптимістичний настрій товаришить мені, коли складаю це останнє в цьому році число.

Тривожать мене дві справи, зв'язані з редагуванням та видаванням нашого журналу. Очевидно, можна б їх вичислити більше, але йдеться про дві, від яких посередньо або безпосередньо залежать інші.

Перше це справа професійного журналістичного доросту. Дописувачів у нас багато, але журналістів, публіцистів чи письменників з молодшого покоління майже не маємо. Сама техніка видавання журналу вимагає знання. Це сьогодні окрема професія, і тільки в нашій дійсності виконують усе одні й ті ж люди. А молодь, навіть якщо кінчає відповідні школи, то шукає праці в американських установах.

Правда, існує маленька група тих, хто пробує пера, яку назвали ми "Молодою музою" ініціативу до постання цієї групи дав 82-ий Відділ. Це студенти, які пробують пера теж українською мовою. Ми запрошуємо інших приєднатися до цієї групи, навіть з поза Нью-Йорку можна ж присилати свої дописи до редакції, і на сходинах "Молодої музи" ми можемо їх обговорювати, поправляти та й друкувати.

Але, крім того, треба постійних фахових працівників, яким можна б згодом передати редагування "Нашого Життя", а таких покищо нема.

Друга турбота — це фінансова ситуація журналу. Ніякий періодик, який не має доходу з оголошень, не може вдержатися без додаткових фондів. Самі передплати

вистачати не можуть. Навіть щоденники, які мають свої друкарні та приймають оголошення, і ті не можуть вдержатися без допомоги інституцій, які їх видають. Правда, заплановано "запасний фонд "Нашого Життя", але, будь ласка, пригляньтесь, як помалу він росте. Пресовий фонд теж не дуже напливає. Був плян знаходити фундаторів поодиноких сторінок, наприклад "світлички" чи вишивки тощо, але він досі залишився в сфері плянів.

Але, навіть поминаючи ці додаткові фонди, самі передплати напливають дуже нерегулярно. Довжників є на кілька тисяч доларів. Правда, мали ми деякі ускладнення з експедицією, через які реченець вплата передплати не завжди був вписуваний але ця справа вже налагодиться.

Очевидно, є такі читачі, які знову ж невдоволені нашим журналом. Одні скажуть, що надаємо забагато уваги справам організації, інші твердитимуть, що, навпаки, замало пишемо про працю відділів, скорочуємо дописи тощо. Але, коли б журнал перестав виходити, бо не було б кому його редагувати або не було фондів на його видання, то наші читачки напевно відчули б брак журналу. Завжди недоцінюємо те, що існує, до чого ми звикли.

Тут мусимо сказати, що, хоч бувають такі листи до Редакції, які нас критикують, але багато є таких, особливо з дальших околиць (в тому часто від мужчин-читачів), де пишуть нам про те, як очікують на "Наше Життя" і що воно завжди приносить щось цікаве. Це піддержує нас трохи в нашій праці.

Закінчуючи рік, складаючи це останнє в цьому році, збільшене, число, хотілося поділитися з читачами хоч малою частиною турбот.

Але тим більше хочеться побажати всім вам оптимізму, надії і здійснення Ваших бажань!

З Новим Роком, з новим щастям, на все добре!

Редактор "Нашого Життя"

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

Більшість з нас бачила востаннє сл. п. Олену Лотоцьку на XVII Конвенції СУА в Нью-Йорку в листопаді 1974 року — Конвенції, що завершувала 50-ліття існування організації, якої співосновницею вона була.

Усі пам'ятаємо, як пані Олена, відповідаючи на овацію присутніх, вітала усіх дружнім рухом піднятих угору рук. Усміхалася, але рівночасно здавалося, що ось — ось заплаче. Можливо, тоді, на Конвенції, Олена Лотоцька усвідомлювала собі, що це її остання зустріч з членами тієї організації, якої вона була не тільки співосновницею, але яку вона веде і яка жила й живе з "її духа печаттю".

Однією з найбільш характеристикних прикмет Олени Лотоцької була здібність і вмільність нав'язувати контакт з людьми. Кажуть, що від зорі до зорі буває не раз ближче, ніж від людини до людини. Відчуження, осамітнення людини стає проблемою

сл. п. Олена Лотоцька під час розмови зі сл. п. Осипою Грабовенською

The late Olena Lototska conversing with the late Osypa Hrabovenska.

The late Osypa Hrabovenska conversing with the late Olena Lototska.

сл. п. Осипа Грабовенська під час розмови з сл. п. Оленою Лотоцькою.

нашого століття. Люди знайшли нові засоби зовнішньої комунікації, які поборюють простір, які дають змогу розмовляти на віддаль тисяч миль, навіть розмовляти з тими, хто кружляє у стратосфері. Захопившись тими технічними успіхами, загубили однаке вміння, спроможність порозумітися, розуміти одне одного Інколи, захоплені технікою, втрачають зацікавлення людськими якостями, справами інших людей. Якщо шукають зв'язку з людьми, то з огляду на їх значення, чи користь, яку можуть від них мати, а не тому, що їх в'яже з ними щось сердечне, людське, нематеріальний, незримий зв'язок, що йде прямо від серця до серця.

Можливо, що саме своєму серцю завдячувала пані Олена ту здібність порозуміння, комунікації з

Екзекутива Союзу Українок Америки повідомляє, що в першу річницю смерти

бл. п. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

буде відправлена заупокійна

Служба Божа в церкві св. Юра у Нью-Йорку 4 грудня 1976 р. о год. 7-й вечором.

іншими людьми. Зустрічаючи її, ви не відчували між нею і собою ніякої віддалі, незалежно від усієї поваги й пошани до Неї. Здавалося, що знаєте її давно і ви були певні, що ваша особа і ваші справи не є їй байдужими.

Приготовляючи вечір, присвячений її пам'яті, ми переслухували записане на стрічці звукоприймача інтерв'ю, яке переводила з Оленою Лотоцькою друга провідна і заслужена союзанка — Осипа Грабовенська. На жаль, стрічка технічно недосконала і тільки з трудом пощастило вилупити деякі уривки тієї прецікавої розмови, живого голосу

двох заслужених членок нашої організації. Тим, що вдалося схопити, хочемо поділитися з нашими читачками, особливо тими уривками, де Олена Лотоцька говорить про працю напочатку та в різних етапах організування Союзу Українок Америки.

Сьогодні важко уявити собі умовини, в яких доводилося тоді працювати. Треба пригадати, що були це часи депресії та часи, коли до Америки приїжджали емігранти які шукали заробітку, кращої долі. Про початки організування жіноцтва пані Олена розказує словами, які передаємо дослівно так, як нам удалося їх схопити із стрічки звукописувача.

"Хтось з погордою сказав, що ми виконували "просвітнянську" роботу. Але хтось її мусів виконати.

На зборах бачу — жінка плаче, коли я стала

розказувати, що ми українці.

— Чого плачеш? — питаю. Вона каже:

— Пані Лотоцька, ви кажете, що я українка. Звідки я взялася українка, як я лемканя і приїхала з Австрії?

Треба було мати спеціальну зустріч з нею і в'яснити, чому вона українка.

Вона всі мали дітей, страшенно тяжко працювали, а були спрагли відомостей. Не мали де подітися. Їм треба було все в'яснювати: чому туди їдете, чому те і те робите? Питання були нераз примітивні, але я знала, що їм треба сказати. Приходили на збори з дітьми, бо не було "бейбісітерів". Дитина спала, а ми робили збори".

"Діти, які дома говорили по-українськи, але в школі вже по-англійськи, почали трактувати нас як дурнів. Я зробила зустріч зі школярами і в'яснила їм:

— Як ти хочеш знати, звідки походить місяць і зорі, то мусиш ходити до школи, а твій тато знав, бо йому про це сказав його тато, а йому знову його батько і така була їх наука, а ти довго будеш вчитися і ще не будеш таким мудрим, як твій батько".

"Без цієї просвітянської праці багато наших людей взагалі відпало б від нас. Особливо посилилася організаційна праця після першого Конгресу, який скликано в 1931 році".

"Боже Милосердний, що тоді діялося" — готить пані Лотоцька. — "Мали ми багато першод, бо казали, що жінки не мають що робити і скликають Конгрес, але з'їхалося багато жінок. З Канади приїхала Савеля Стечишин, почався рух.

Був час депресії, ми не вимагали багато від членів, але люди давали. Як треба було, Управа сама складалася, наприклад, на поїздки. Я робила туру від одного відділу до другого і вони оплачували дорогу, з однієї місцевості до другої, щоб не вертатися кожного разу до Централі. Усі "вікенди" я була в дорозі, так що моя родина зовсім позбавлена була моєї опіки".

На питання, як перебули часи депресії, пані Олена розказує:

"Власними грішми. Я працювала в банку і заробляла більше, як мій чоловік у редакції "Свободи", а мої гроші йшли на поїздки. Гроші давала теж бувало, Яремова, яка була багата жінка".

В іншому місці пані Олена говорить:

"Наші люди жили скромно, а при тім жінки "цюлали", як то кажуть. Люди різних національностей стояли в "хвостиках", чекаючи на зупу. Майже в кожній місцевості питали: "Чому ваших людей там нема?" — Відповідала я: — Раз, ми є страшенно горді, а друге — добрі господарі. Він радше не з'їсть а до "хвостика" не піде".

В цитованому інтерв'ю дуже цікавий розділ про збірку народнього мистецтва, перші виставки, які

сл. п. Олена Лотоцька у дружній розмові з союзнянками в домі Віри Гринишин в Сент Пол, Мінн. 1963 р.

The late Olena Lototska with UNWLA members at the home of Vira Hrynyshyn in Saint Paul, Minn. 1963.

влаштовувано в Нью-Йорку, про закуп збірки в Кооперативі "Народне мистецтво" у Львові, про всі "перипетії", фінансові труднощі, які збірними силами і великою жертвенністю вдалося поборювати, аж до зацікавлення збіркою Володимира Джуса та приміщення її в Інституті Америки.

Одним з починів, якими може гордитися Союз Українок, була акція спровадження матерів з дітьми з Європи, з таборів ДП. Ось як про це розказувала Олена Лотоцька:

"Ми дістали листа з Німеччини: — Рятуйте жінок з дітьми, бо їх ніхто не хоче взяти. Жадного "афідавіту" для них них не можна дістати. — Ми тоді підписали і дістали 91 "афідавітів", а за кожний платили 25 дол.

Винаймили будинок, купили речі і ті жінки приїжджали. Ми збирали речі, але навіть коли нам люди давали речі, наприклад матрац, то ми не знали, хто на тім матраці спав, треба було його чистити. Ми (США) вивінували будинок своїм коштом жінки приїхали і ми їх тримали цілий рік, вивінували, шукали роботи, помагали дітям. Це не дасться описати, що ми тоді робили. Одна жінка була з п'ятерома дітьми. Таке збідоване, таке маленьке. Але різні жінки приносили речі, а одна за 10 дол. місячно варила. Постаралася про машини до шиття і вчили їх шити. Пішли до жидівського skleпу, що продавав нові й уживані меблі щоб купити ліжка. Хотів по 20 дол., але як почув, що це для жінок з Німеччини, то дав по 10 дол. Давав теж інші речі зі знижкою. Казав, що відтягне собі це від податку. Він сам був з України.

Це була велика відвага спровадити тих жінок".

Таке глибоко людське відношення до людей, яке характеризувало Олену Лотоцьку, знайшло свій вияв теж у тому, що коли вона відійшла з посту діючої голови США, взяла на себе працю в Суспільній Опіці США. Знаменна є її стаття в ч. 2 "Нашого Життя" з 1968 року, про працю в тій діяльності. Опіку не обмежує

Головна Управа Союзу Українок Америки

вітає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

з

ЙОГО 50-ЛІТТЯМ

та бажає дальших, якнайкращих успіхів у його корисній праці для добра українського народу.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Дорогим Союзнякам складаю щирі побажання з нагоди Різдва Христового і Нового Року.
На все добре!

Іванна Рожанковська

★★★

З Різдром Христовим і Новим Роком щиро вітаємо членок Союзу Українок Америки та бажаємо успіхів у праці та щастя в особистому житті.

Іван і Олександра Різник

З нагоди Різдва Христового бажаю Екзекутиві СУА, Головній Управі, Управам Округ, Відділів та всім членкам і їх Родинам Веселих Свят та всіх благ.

Марія Савчак

★★★

З нагоди Різдва Христового на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" складають 40.00 дол. працівники бюро СУА:

**Марта Данилюк, Наталія Дума
Ірина Комар, Омеляна Рогожа**

Прод. У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

вона до матеріальної помочі. Вона хотіла б, щоб бюро суспільної опіки допомагали людям розв'язувати їхні родинні чи психологічні потреби.

У нашій розповіді вживали ми цитат власних слів Олени Лотоцької. З них видно, що вона завжди включалася в таку ділянку праці, чи таку програму, яка в даний час була найконечніша, найважливіша, пекуча. Включалася з ентузіазмом та з вродженим даром притягати до праці людей. Підкреслити треба, що кожне завдання приймала не як тягар, але як приємне зобов'язання, з радістю і ентузіазмом. Створювала довкруги себе погідну, радісну атмосферу. Кожний почувався на своєму місці, кожний мав почуття своєї вартости і вірив, що вносить щось корисне у спільну справу. Вона відносилася до співробітників з довір'ям, кожний був свідомий, що йому дану працю передають з довір'ям і тим більше старався працювати так, щоб того довір'я не завести. Тож працювали усі в міру своїх сил та спроможностей.

І тут повертаємося до того, що сказано на початку: до вміння покійної співжити і співпрацювати з людьми, дару комунікації з ними. Ніхто не повинен був почувати себе при ній меншевартим. Олена Лотоцька трактувала з великою повагою проблеми, які мусіла розв'язувати, але не себе саму. Повага до неї родилася сама собою, про неї не мусіла Вона старатися.

Усі, хто з Нею зустрічався, мусить признати, що усміх був свого роду її зброєю, якою Вона не раз по-

борювала, вигравала важкі ситуації. Усміх, почуття гумору й дотеп. Коли переглядати світлини, на яких Вона засідає при президіяльних столах, чи то зустрічах з союзняками, а чи з політичними або громадськими діячами, — Вона завжди усміхнена і ті хто з Нею теж усміхаються. При тому це не той штучний усміх, який накладають вивчено на свої уста не тільки актори, але й діячі та політики. Це теплий усміх, повний вирозуміння і любови до людей.

Коли Олена Лотоцька у 1971 році постановила відійти на заслужений відпочинок і покинула свій пост у Союзі Українок, сьогоднішня голова СУА Іванна Рожанковська порівняла провідників, які відходять зі своїх становищ, до акторів, які сходять зі сцени, щоб засісти у перших рядах і від тепер глядіти на сцену, на тих хто перейняв після них ролі. Під їх поглядом актори старатимуться грати свою роль так, щоб бути гідними своїх попередників.

Рік тому Олена Лотоцька відійшла із того першого ряду, але ми свідомі, що вона й надалі присутня між нами і що її особа та її діяльність зобов'язує нас не тільки до того, щоб згадати її у річницю відходу у вічність, але щоб виконувати заповіт, хоч він написаний не на папері, але на прикладі її життя. А той заповіт: праця для добра свого народу, праця, виконувана у дружній атмосфері, повній взаємного довір'я, пошани і любови. Олена Лотоцька залишилась бо не тільки в пам'яті членок організації, якої була співосновницею, але теж у їхніх серцях.

НА ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ВПЛИНУЛО ДОСІ:

ЗА М. ЛИСТОПАД 1976 р. ЗЛОЖИЛИ: ОКРУЖНІ УПРАВИ І ВІДДІЛИ СУА ВІД ЧЛЕНОК, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І ГРОМАДЯНСТВА.

515 дол.

— 68 Відділ — Сиракузи. В тому по 25 дол. — Відділ, Ярослав Гудзяк, Марія Кузьма, Богдан Курилко, по 20 дол. — хор церкви св. Івана Хрестителя, Ева Александрович, по 10 дол. — о. монс. Василь Середович, Кредитівка "Самопоміч", Йосиф Мозерак, Павло Карпишин, Василь Фенцор, Іван Пундус, Іван Пігуляк, Інж. Роман Войтович, Іван Щербаневич, Матвій Шкорута, Марія Тимак, Теодор Ярема, Михайло Рубич, Ілько Мигдаль, Володимир Дмитришин, др. Михайло Логаза, Володимир Ревюк, Іван Козуб, Іван Денисенко, др. Клим Мельник, Михайло Шупула,

Михайло Середович, Іван Старейкий, і 14 членок Відділу, 5 дол. — Євген Крук.

155 дол.

— 64 Відділ — Нью-Йорк
В тому: 145 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів" і 10 дол. — одна членка Відділу.

105 дол.

— 82 Відділ Нью-Йорк.
В тому — по 10 дол. Наталія Базарко і 4 членки Відділу, 50 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів" — 5 дол. Леонтина Гошовська.

100 дол.

— 3 Відділ — Фінікс — Арізона (Дар на Музей)

75 дол.

— 28 Відділ — Ірвінгтон
В тому по 25 дол. Богуслава і Василь Гнатів — власники крамниці "Базар", Ярослав Яворський — власник крамниці "Салямандер", Стефан Гук — прихильник і довголітній приятель С. У. дар з нагоди відкриття Музею.

75 дол.

— 71 Відділ — Джерзі Ситі
В тому: 60 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів", 10 дол. — І. Бачинська

60 дол.

— 72 Відділ — Нью-Йорк
В тому по 25 дол. — Лев Добрянський, Володимир Бакад, по 10 дол. В. Кінг

35 дол.

— 73 Відділ — Бриджпорт
В тому по 25 дол. — 30 Відділ Українського Робітничого Союзу, по 10 дол. — 59 Відділ — Українського Народного Союзу

Разом 1,115.00 дол.

ОСОБИСТІ ПОЖЕРТВІ:

25 дол. — Анна Проценко, — Балтімор

20 дол. — Головата — Н. Й.

10 дол. — Микола Лебідь — Н. Й.

10 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

Разом 65.00 дол

Поіменні списки членок СУА, які закупили 10 дол. цеглини подавати будемо в чергових числах "Н. Ж."

Просимо такі списки надсилати враз із грошевими переказами.

Поля Книш

(фінансова секретарка)

ЗАСАДИ ПРИЙМАННЯ ЕКСПОНАТІВ ДО УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Управа Українського Музею з вдячністю приймає дарунки від громадянства для поповнювання музейної збірки. У прийманні дарунків управа Музею керується засадами, які загально зобов'язують у музеях США й західної Європи.

До Музею приймається вироби народного мистецтва, виконані селянами або сільськими майстрами для особистого чи домашнього житку, що походять з часів до Другої світової війни. Жертводавців проситься по змозі подати всі інформації для ідентифікації предмету: назву села або повіту, ім'я і прізвище первісного майстра чи власника, місцеву назву предмету тощо.

Виконані сільськими майстрами предмети на замовлення, яких оформлення відрізняється від місцевих традиційних зразків, можуть бути включені до збірки тільки тоді, коли музейна комісія знавців народного мистецтва ствердить їх музейну вартість.

З огляду на обмежене місце при кожній зміні виставки буде використана лише частина експонатів за точно

опрацьованим пляном. З тих причин Управа Музею не може приймати зобов'язання, щоб подарований предмет, навіть великої музейної вартості, був постійно виставлений в Музеї. Також не може точно подати, в котру виставку він буде включений.

Управа Музею плянує влаштовувати виставки прикладного мистецтва і радо приймає такі вироби, виконані за народніми зразками.

Управа Музею застерігає за собою право вимінювати дуплікати з іншими українськими музеями США і Канади, як також продавати дуплікати прикладного мистецтва для придбання фондів на удержання Українського Музею.

Управа Музею зобов'язується повідомити кожного жертводавця про своє становище щодо дарунку. Жертводавець рішить чи бажає залишити експонат в Українському Музеї, чи вимагає звороту. Кошти звороту експонату покриває жертводавець.

Управа Українського Музею

СВЯТА НІЧ — НІЧ ЧУДЕС.

На столі догорають свічі. В мешканні тиша й півсумерк. Відїхали діти з унуками, замовк гамір і сміх. Батько-дружина (чоловік) відпочиває. Сивоволоса жінка сама. Вона, хоч утомлена, не може спати, бо в ній розбуджені цього вечора всі фібри душі. Примикає очі, щоб більше сконцентруватися на тих споминах, що в її уяві, як на чародійній стрічці, пере-суваються сьогодні так яскраво і такими свіжими, живими картинами. Кімната наповнюється голосами далекими, а рівночасно близькими-рідними, що дзвенять навкруги неї, як божеська симфонія...

*
* *

Різдвяна містерія — здається, перша, що залишилась у її пам'яті донині. Було їй тоді не більше чотирьох років. Кінець війни. Батька призначають на працю у Лемківщину.

"На шпилі гір, неначе лата,
Пришите до лісів село".

(Антонич)

Село Бересть. Зима. Все навкруги: гори, ліси, ха-ти — засипані блакитно-срібlistим снігом. Не видно стежок. Але колядники промощують собі в цей морозний вечір дорогу. В сінях дзвінок. Ідуть з вертепом. Входять засніжені в теплу кімнату. Молодший брат на руках у батька. Вона тримається маминої сукні. Ясла. Стаєнка. Дитя на сні. Над Ним похилени постаті Марії і Йосифа, побіч вівці, осел, навколішках пастушки. Ясла освітлені. Постаті яскраві, як живі. Зачароване дівча не зводить з них очей. Значев'я над яслами починають діятися якісь дива: з'являється коза, що чомусь так дерев'яно стукає ногами, чорт з розгойданим хвостом. Він скаче, щось говорить. Ні, кричить. Стає страшно.

— Мамо, чому він тягне Гершка за бороду? Гершко добрий, учора приніс нам рибку.

Дівча опиняється на руках мами і чує її голос: — Дивися вгору, на звізду.

І справді, над яслами, над колядниками крутиться, мерехтить, блищить велика золота звізда. Дитя задивлене в цей блиск. М'яка долоня пригортає його до грудей. О, як солодко, як безпечно засипляти на маминім рамені, в м'якім теплих пахучо-го мережива і сляві золотої звізди.

*
* *

"Народився Бог на саях
В лемкімськiм містечку Дуклі.
Прийшли лемки у кресанях
І принесли місяць круглий.

Тешуть тесли з срібла сани
Стелиться сніжиста путь,
На тих санах, в синь незнану
Дитя Боже повезуть".

(Антонич)

Їдуть до бабуні на Свят-вечір. Ні, летять. Коні-змії рвуть залубні по замерзлій "цісарці", порскають весело, дзвінки співають срібlistими пере-кликами веселу колядку. Місяць "вівсяним колачем лине по небі".

Свят-Вечір. Хатинка вся освітлена, пахне сіном, ялівцем і воском. Довгий стіл, під "портом" сіно, на долівці сіно. Зїхалася вся велика родина. Тут і до-машні: глухонімий Тимко всміхається сьогодні щасливо, тут же і фірман, пастух, п'ятеро малих сиріт, яким маму забрала "гішпанка", а бабуня при-горнула бездомних. Найстарша з них Антошка в пишнім вишиванім "горсеті" і коралях (Ах, мрія-мрій такий горсет та коралі! Але все кажуть: — ти ще замала!). Всі засідають. Тільки бабуня стоїть владно в головах стола струнка, висока, і такими, як у мами синіми, тільки грізними очима, дивиться на всіх. Усі вмовкають. Бабуня христиться тричі і просить їх "пригощатися". Ох, яка мука, як довго треба сидіти, скільки страв! Нарешті строкатий півень усміхається до дівчати з порожньої тарілки. Вона підносить її. На скатерті під тарілкою золотиться дукач! До намиста!

Діти кудкудакають у сні під столом. Молодші брати кулаччять дівча, здирають з волосся синю стрічку. Мала, з плачем, опиняється на маминих грудях. М'яка рука пригладжує її волосся, м'який го-лос заспокоює:

— Цить, не плач! Підростеш — дістанеш горсет і намисто!

... Ніколи не діждалася корсетки зі золотом шитими колосками і маковим цвітом, ані намиста... Дукач-щастя покотився в темну щілину безвісті...

Її дорога бабуся лежить на зарослім бур'яном цвинтарі при спаленій церкві. Спорохнявів і звалився хрест. Її рід розбитий, знівечений, розпорошений по всьому світі. Тільки Антошка-активістка згадала весь рід "по радіо", оскаржуючи багачів за кривди і знущання над убогими...

*
* *

"О молодосте, ти одна
Незаплямована й хороша".

(Антонич)

А коли дівчати з куцої кіски вирости коси й оповили її голівку, різдвяні святкування перенеслися на батьківщину тата, на золоте Поділля. Багате Поділля, а вони, зубожілі, у місті. Але молодість не знає вбогости. Вона ж саме багатство і невичерпаний скарб щастя. Кожне Різдво — одна велика радість, що розпалювала кров і ущедрювала серце. І сяюча ялинка і все якийсь дарунок під нею. ("Мамо! Чи справді Янгол помагав тоді Тобі?")

І крутилася золота зоря і ходили колядники, і лунав радісний сміх і спів і все навкруги було самим добром. А батьківський дім давав тишу й безпеку.

Але прийшов час, коли дівчині з косою навкруги голови стало тісно в стінах того дому. Доля кличе її на зустріч призначенню, нового роду і дружини...

"Ліси, бори великі
У пущах тури, дики.
Над буйним бездоріжжям
Хмільне лице Дажбоже.

І мов молитва у відчаї
Угору взноситься Почаїв."

(Лятуринська)

Волинь! Нові люди, інші звичаї, традиції. Вона самітна, нема близько синіх очей, не чути голосу "дивися вгору!" Та Свят-вечір тут такий самий, як був удома: срібно-блакитне небо, земля скована морозом, зимна тиша, наповнена чарами ночі чудес...

"Народилося дитятко,
Лада матір — Сонце батько.
Привітає кожна хата
всім, чим красна і багата.
На столах кутя солодка
і горіхи й мед соковий,
В сіні дзвоник і стокротка,
Двері навстіж поготові"

(Лятуринська)

Через поля їдуть зі села сани. Над ними золота зізда. Зближаються, зоря крутиться, мерехтить. Вони вже біля ґанку. Вже влився гурт засніжених чобіт і кожухів у світлицю.

"Дозвольте заколядувати,
Цей дім звеселити,
Ірода засмутити."

Дозволяють, запрошують сердечно.

"Добрий вечір тобі, пане господарю,
Радуйся!..."

О, як радуються вони приходом колядників та поважних церковних братів! Радіє серце молодої господині вщерть налите зовом крові, що зв'язує її назавжди з тією землею і з тими людьми. Родиться в ній якась нова сила, що допоможе їй уже в найближчий час з дитинкою на руках так, як стоїть тут тепер, вийти відважно на мандрівні дороги світу.

Проводить колядників. Довго, довго дивиться за зіздою, що вириває на пагорбах, а згодом меркне і зникає в долині... Того ж вечора проводить другі сани. Гуменний Семен з Ольгою їдуть "до своїх" з колядою. До Холонева. О, не знала вона тоді, що той, такий близький Холонів, це український Вифлеєм! Що там у цей вечір дворічне карооке дитя теж гляділо на Вертеп. Семене, може Яків був твій родич? Може й до його хати ви пішли з колядою і Ольга принесла малому Валентинові малинове яблуко?

О! Чому ж не остерегли Якова, що Ірод уже гряде зі сходу і скоро почнеться різня невинних?... Та ні. Не помогло б остерігати. На чолі того дитяти вже було випсане призначення історії: ХРЕСНА ДОРОГА БЕЗСМЕРТЯ!

(Написано в Різдвяну ніч 1975 року, по голодівці Валентина Мороза)

М. С.

ПОЯСНЕННЯ ЛЕМКІВСЬКИХ СЛІВ:

Цісарка — бита дорога, гостинець.
Порт — скатерть.
ґішпанка — епідемія інфлюєнці.
Горсет — корсетка до лемківського строю.

Докінчення буде

КОНКУРС НА ПИСАНКУ ТА ОБРЯДОВЕ ПЕЧИВО

Український Музей плянує Великодню виставку, у зв'язку з якою проголошує конкурс на писанку та обрядове печиво.

Ціль конкурсу: плекання цієї важливої галузі української традиції та показання її різноманітності та еволюції.

Вимоги для учасників конкурсу:

I. ОБРЯДОВЕ ПЕЧИВО:

Сюди зачисляємо не лише святочне, але теж весільне печиво. Це головне: святочні паски, копачі та короваї. Це все, самозрозуміло, повинно бути виготовлене з тіста.

Хто хотів би взяти участь в конкурсі, просимо зголоситися до 20 січня 1977 року на адресу Українського Музею, при чому слід зазначити, що саме буде вислане: писанки чи печиво (чи одне і друге).

Писанки і печиво просимо прислати до 15 лютого 1977 року теж на адресу Українського Музею:

Ukrainian Museum, 203 Second Ave, New York, N. Y. 10003

зазначаючи, з якого району України походить даний тип писанки чи печива.

Предмети надіслані учасниками конкурсу оцінюватиме комісія, а найкращі зразки будуть нагороджені і показані на "Великодній виставці", а опісля вклячені до Музейної колекції.

II. ПИСАНКА:

Приймається писанки, виготовлені тільки традиційною технікою, себто батіковою (з ужиттям воску або субстанції заступаючої віск); писанки розмальовані пензлем та "скробанки" або "дряпанки" (взір вишкрябаний голкою на пофарбованому яйці).

Не приймаємо на конкурс писанок з пластики (пластики), дерева, інкрустованих, керамічних, гіпсових тощо.

Уже поза конкурсом просимо прислати писанки старшого типу, які, можливо, збереглися ще з рідних земель, щоб цим збільшити досі ще, на жаль, скромну колекцію тієї ділянки Українського Музею.

НАША ОБКЛАДИНКА

На нашій обкладинці "Різдвяна фантазія" — шовкографія Рема Махмудовича Багаутдіна. Ми вибрали її, оглядаючи виставку його творів у Нью-Йорку в листопаді ц. р. Виставка мала тривати коротше, але на загальне бажання відвідувачів її продовжено на

Рем Багаутдін "Надійшла весна прекрасна"

Rem Bahautdyn. Spring has arrived.

додаткових два тижні. Ця ж бо виставка заскочила і здивувала глядачів. Досі ми бачили твори Багаутдіна, передусім шовкографіку але й іншою технікою на папері, а тепер уперше нью-йоркчани стали перед його монументальними творами: витискування й карбування чи вибивання в міді, алюмінії та латуні. Але не тільки техніка, фактура творів, навіть композиції, зіставлення різних фактур (тобто металів) заскочила нас, а деяких заохотила приходити на виставку по декілька разів. Третьягала, дивувала, багатьох захоплювала тематика творів та їхнє оформлення, розв'язка тем, які мистця захопили, зацікавили.

Це насамперед величезне пано

"Хрищення Руси-України", яке складається з 11 частин. Його центральна частина, довкруги якої розміщені триптихи, це св. Володимир з хрестом у руці, другою рукою спертий на мечі.

Інші частини цього пано: Звеличання св. Тройці ангелами та апостолами, Тайна св. Трійці, Богородиця з Ісусом та з двома ангелами, Ісус Христос з Марією та Іваном Хрестителем, Митрополит з духовенством та воїнами, Княгиня Анна з синами та двором, Хрищення киян, Хрищення киянок, а внизу посередині скифські грифи, які роздирають тризуб.

Рем Багаутдін "Сім'я вечеря коло хати". Шовкографія

Rem Bahautdyn. Family supper.

Перечисляємо ті частини на те, щоб зорієнтувати читачів у підході мистця до вибраних тем. У поодиноких частинах та в деталях багато символів, знаків та подробиць містичного значення.

Другий цикл, складений з шести композицій, це "Життя Діви Марії". У ньому особливо цікаві три, зв'язані

Рем Багаутдін. "Вишивала осінь". Шовкографія

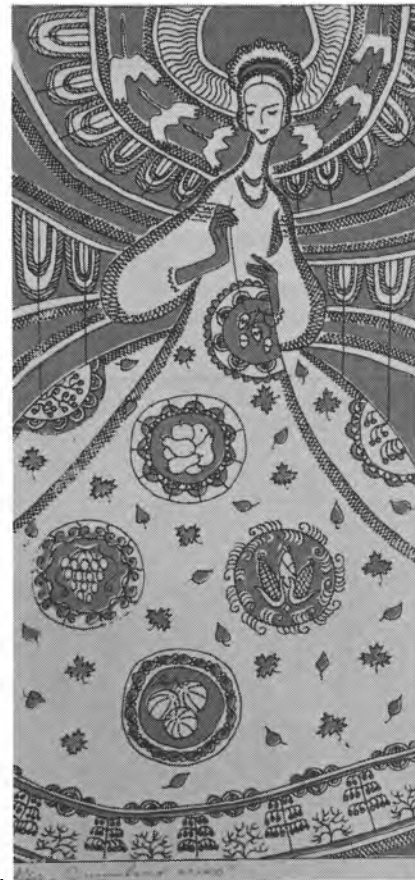
Rem Bahautdyn. Autumn embroidering.

думкою, що мати й дитина це одне — вони об'єднані в радості й терпінні. Це "Щастя матері", "Під хрестом" та "Горе матері". Усі три скомпоновані неначе "коло життя", яке відкривається народженням, а замикається смертю.

Два інші більші цикли це триптихи "Свято-Іванські вогні" та "Адам і Єва".

Уже сам перелік тих монументальних творів Рема Багаутдіна говорить про те, що його особливо захопила релігійна тематика з усім її містичним змістом, а теж пов'язанням з українською традицією та історією. Ця ж тематика повторюється в його інших, не монументальних творах, яких на виставці показано біля 50. Крім витискуваних та карбованих в металі, були теж твори різної техніки на папері.

Насувається думка, що таке натхненне, повне містицизму захоплення цими темами, мусіло мати якусь причину, було викликане особливими переживаннями. Коли ж познайомитися з біографією мистця, то там, здається, можна знайти частинну відповідь.

Рем Багаутдін. З циклю Життя Діви Марії. "Радуйся Маріє" Алюміній.

Rem Bahautdyn. Blessed Art Thou. Aluminum. From the cycle Life of the Virgin Mary;

Рем Багаутдін. З циклю Життя Діви Марії. "Горе матері". Алюміній.

Rem Bahautdyn. Pieta. Aluminum. From the cycle Life of the Virgin Mary.

Рем Багаудтині недавно приїхав на цей континент з України. Можливо, те, що допіру тут мав змогу виявити, а теж зглибити та пізнати ближче те, про що там не можна було говорити, спричинило його свіжий та сповнений глибоких почувань підхід до тем. Усі

ті, хто змалку з тими проблемами стикався, можливо, не вміють так небуденно, а навіть так глибоко їх відчувати, отже й зображувати.

Родився Рем Магмудович Багаутдин у Казані. Коли йому було десять

років, його батька арештовано й засуджено на смерть, а матір заслано на 12 літ. Рем та його брат і сестра виховувалися в дитячих домах. Рем попав в Україну і там, проживав (за винятком воєнного періоду, коли його перевезли в центральну Азію), та закінчив мистецькі студії у Київській Мистецькій Академії. Брав участь у численних виставках, був ілюстратором книжок, проектував пам'ятники, творив рельєфи цією ж технікою, яку ми оглядали на згаданій виставці у Нью-Йорку.

В 1972 р. вдалося виїхати до Відня, а в 1973 році переїхав до США. Першу індивідуальну виставку мав у Філадельфії в 1974 році, крім цього брав участь у спільних виставках.

Техніка куття чи витискування в металі, якою виконана більшість його

Рем Багаутдін. Материнська радість — рельєф — латунь. (зі збірки Ю. і М. Савчаків)

Rem Bahautdyn. Mother's happiness. Brass relief; (From the collection of Y. and M. Sawchak).

творів, складна, вимагає не тільки вміння, але теж багато праці та й коштів. Крім більших композицій, як "Хрищення Руси-України" та інших, які вимагають багато простору та надавались би для церков чи більших залів, є ще менші твори, незвичайні не тільки з огляду на техніку, але теж і тематику та виконання.

Про виставку у Нью-Йорку треба ще додати що крім численних дорослих відвідали її учні школи св. Юра, шкіл українознавства, організацій СУМ та Пласту, школи бандуристів разом біля 600 дітей та молоді. Така участь і зацікавлення молоді мистецькою виставкою, не часто трапляється, а не треба вивиснювати, як дуже потрібне, хоч може й нелегке завдання зацікавити молодь нашою культурою та мистецтвом.

Ізидора Петрівна Борисова у розмові з мистцем Ремом Багаутдином під час виставки його творів у Нью-Йорку.

Izidora Petrivna Borysova conversing with Rem Bahautdyn at the exhibit of his works in New York.

ЩО НОВЕ В МУЗЕЙНІЙ КРАМНИЧЦІ?

Як ми вже давніше писали, при Українському Музеї в Нью-Йорку відкрита мала крамничка, в якій продаються зразки народного і прикладного мистецтва, виконані в Україні і тут. Заступлені керамічні вироби Гуцульщини, Василькова, Опішні й Львова, дереворізьба й інкрустація Косова, як також мистецькі експонати в глині, дереві й емалі, виконані тут нашими мистцями.

Для практичного, домашнього вжитку продаються тканини різних розмірів і застосувань, які своїми красками, vzорами і виробом добре гармонізують з українською обстановкою хати.

На окрему увагу заслуговують різномірні стилеві вишивки — дарунки від членства СУА, яких кольори й багатство притягають увагу численних відвідувачів.

Прикрасою крамнички є хрестики, виконані фондами СУА, в міді, сріблі і золоті (копія хрестиків з гуцульської з'гарди), які прекрасно надаються на подарунки із різних родинних нагод.

У крамниці можна набути різдвяні картки власного видання і поштівки — із зразками народного мистецтва.

Крамничка полагоджує поштові замовлення, приймає в коміс і купує особливо цінні експонати.

По інформації писати:

UKRAINIAN MUSEUM
203 Second Avenue
New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110
Години
середа 1-5 год. субота 1-5 год.
п'ятниця 3-7 год. неділя 1-5 год.

Групові відвідини за попереднім домовленням: тел. (212) 228-0110

Рем Багаутдин. Хрищення Руси-України. Пано з 11 частин. Рельєф

Rem Bahautdyn. Baptism of the Russ-Ukraine. Panel in 11 parts.

(спогади з подорожі)

Продовження

Бачила я й Папу Римського! Навіть зовсім несподівано. Повезла листи, щоб вкинути на ватиканській пошті, яка міститься перед Базилікою св. Петра, а на площі тисячі народу. Кажуть: Папа буде на Службі Божій. Зайшла і я до церкви, пригадавши приповідку: "бути в Римі і Папи римського не бачити!" Дібралася до самої середини, раптом відчула запах ладану і звідкільсь, згори, могутній хор ангольськими голосами наповнив церкву. "Віва ді Папа! Віва ді Папа!" залунало хвилями. Почулась буря оплесків, що в храмі звучали якось дивно. Над головами на ношах, в позолоченому кріслі сиділа, мені здавалось, втомлена й знеможена невелика постать, благословляючи народ. "Віва ді Папа!" — лунало все голосніше, оплески лящали в вухах і раптом все притихло. Деякі люди, на диво, почали штовхатись до виходу. Ще дехто старався протиснутись до переду, дехто витягав фотоапарати, або цукорки для дитини, мама сварилася на своїх нащадків, хтось сказав: "O gi ic so smol!", хтось зауважив: "ер зігт зо мюде аус!", дитячий голос запитав: "а почему у нево така высокая шляпа?" "відзіш, Янек, то бил свенти Папа!" — і разом з багатьма вийшла з храму і я.

Незабутній Риме!

Сидячи в моїй кімнаті і прислухаючись до нічного гомону цього бурхливого міста, я написала в листі додому:

Знаєш — Рим такий комічний,
Патетичний, поетичний,
Історично-романтично-героїчно-прозаїчний,
Непорочно-грішно-вічний,
Знаєш, любий,
Рим цей — вічний!

і блукають тут по Римі
Кардинали,
Нікодими,
Грішні,
Й ті — несогрішнімі,
(не вкладаючись у рими...)
Що із власного порога
Перескочили вже — Бога!

Й перескакують потішно
Нашого Остапа Вишню,
Що, поглянувши з віконця,
На якесть там людське чадо,
Мовив: "Вибачте! Та задом
Ви заслонюєте сонце!.."

Ну і Рим!
Це ж дивне диво!
Кокетливий, юродивий,
А як вдуматись логічно-
Він на диво далі — вічний!
Хоч підкуплений чужими,
Хоч підкопаний своїми,
Знаєш,
Рим — є далі Римом!

В останніх днях мого побуту в Римі я поїхала (через туристичну агенцію "Американ Експрес") на прогулянку: Неаполь, Помпея, Соренто, Капрі, Анакапрі.

Наш "гайд" Роберто (що має двоє дітей, жінку, яка його лишила, вирізаний апендікс і любить цукіні з часником та свою сестру в Аргентині) обтріпаніми жартами заважав в автобусі спати. Дощ лляв, як з відра.

Після п'ятигодинного колісання в автобусі ми прибули до Неаполю. Скорий обід і від'їзд до Помпеї.

Помпея мене приголомшила. Я все думала, що це — ну, кілька десятків розкопаних домів, кілька вулиць і пара нечемних малюнків в старовинному заведенні певних дівиць. Але перед очима розляглося велике місто! Цікаво, що на мене воно не зробило враження міста — музею. Здавалось, що мешканці доперва недавно стрімголов залишили його і в нім залишили частину себе. Ще свіжі барвами малюнки в домі "Містерій". Фонтана, здавалось, тільки що перестала "фонтанити", мозаїка підлоги, при вході до "дому пса", з дбайливо окресленою силуеткою чорного пса на білому тлі, перестерігає небажаного гостя. Ось вам червоною фарбою напис на стіні — мабуть пропагандивний лозунг для перевиборів в Сенаті. Ось темноволосий помпеєць в білій тозі за прилавком з жовто-золотистими паляницями — це напевно пекарня і тому кам'яні млини й полиці для печива зовсім самозрозумілі!

Ідемо зручними сходами в підвал чиеїсь хати. Там, під склом, відлипки розкопаних людей з закостенілими від страху обличчями. Вони якось не пасують до цілої атмосфери дбайливо запланованого міста, де ще видно труби водопроводів, де вулиці, виложені каміннями, блищать на сонці і до заведення "певних дівиць" витоптана тисячами незнаних ніг стежка в камені хідника. А в самому "заведенні" — малюнки, що своєю реалістичною свіжістю захоплювали всіх членів прогулянки чоловічого роду! (Жіночий рід свого захоплення голосно не виявляє...) Між іншим, малюнки ці досить чемні, порівнюючи їх з нинішніми фільмами й фотографіями в легальній пресі.

Чотири години ходили ми вулицями й будинками Помпеї і обійшли, як казав провідник, (а ми переконались після пляну) лише меншу третину розкопаного міста. А скільки ж лежить ще не розкопаного!

Ночували в люксовому готелі в Соренто, дивлячись на місто крізь вікна з балькону. Вранці автобусом, потім корабликом а при кінці маленьким човном (по чвірці) поїхали до "Гротто Азуре". Перед вами велика скалиста гора з маленьким отвором — в човні треба лягати на підлогу, коли в'їжджає в отвір. Відчиняєте очі, випростувавшись, і думаєте:

отак виглядає рай! Неймовірно ясно-синьо-зелена вода, ясно-синьо-зелені відблиски барв голублять стіни "Гротто", (тобто печери), азурове повітря бавиться з вами, десь в глибині моря бачите силуети різнокольорових риб, а навколо так тихо й лагідно, що хочеться просто прилягти й забути.

Все забути — і метушню світу, і власне борсання, й безпомічність, і безнадійність. Просто потонути в цій азуровій чистій прозорості й стати частиною її...

Капрі, у всій його недоступності, досить доступний. На великий жаль він так розрекламований і розбізнесований, що важко ступити кроку без того, щоб вас не потягнули за рукав спритні продавці маловартісних крамів. Але казково-гарний!

Анакапрі (продовження острова Капрі) ще цікавіший і ще гарніший. Йдучи вулицями, можете, розвівши руки, доторкнутися будинків по обох сторонах. Там я відвідала нашого "козака на Хортиці" — отця Івана Хоменка. Він з Вінниці, живе на Анакапрі вже чи не сорок літ. Тримається просто і достойно. З висоти метра й 92-х сантиметрів (як він сам зрадив) прозвучав його оксамитний бас:

— Ну дивіться, кого мені Бог дав зустрінути! — так молодю й бадьоро, що ніяк не вірилось, що йому вже 82 роки і що він майже не бачить. Його знання всіх наших еміграційних проблем і розсварень і наших сучасних діячів, мистців та письменників — глибоке, докладне і повне вирозуміння. Українці часто його відвідують, бо це надзвичайна і цікава людина. Лише запитайте будь кого в Анакапрі: "де мешкає Дон Іван?" і вам кожний скаже.

Покидати Рим було важко, покидати Блаженнішого — ще важче.

— Так, так, дорогі мої! Прощання це біль! — сказав він.

— Вчіться, думайте й пишіть! А тоді знову приїжджайте! — і благословив мене на прощання.

Самотній Велетне! По стежках життєвих
Ви йдете, смутком дійсності обвитий.
Ви, як всі Велетні, не зносите малих!
Малим — нелегко Велетнів зносити...

Пару днів перед моїм від'їздом до гостиниці приїхали Михайло Мороз, Михайло Островецький і проф. Яр. Рудницький з його надзвичайно милою дружиною. Останнього вечора ми всі, на чолі з нашим Владикою Кир І. Прашком, який так багато поміг мені в Римі, сиділи в їдальні довго після вечері. Обидва Михайли співали мені: "Подай дівчино ручку на прощання", а я сиділа і — плакала. Потяг до Відня вирушив по півночі. Колеса лагідно бурмотіли до рейок, вагон сонно колесився, а я перелистувала в думках пережиті дні, бачила знову знайомі постаті — втомлену, але сильну духом Ольгу Коновалець, лагідного отця др. Гарванка з гостиниці, отця Петра і отця Івана, що мешкають при церкві св. Софії, тяжко запрацьованих сестер, дорогу молодь і — серпи й молоти на будинках Риму, і побільшені портрети Леніна повсюди, і безжурні обличчя італійців, і їх пісні до ранніх півнів, під вікнами нашого дому "на

Мадонні", і чар італійських міст. І з тугою згадувала самотню постать Блаженнішого, на тлі ватиканського саду, заглибленого в молитву. Була вдячна і вже сумувала за тим, що доперва покинула.
Арривідерчі Рома!

* * *

Після 19-ти годин їзди я щасливо доїхала до Відня, де зупинилась в гостиннім домі п-ні др. Дзерович, недалеко від Шенбрун — літнього палацу кайзера Франца Йосифа. Наступного дня я належно подивляла цей палац, що, повний позолоти й носталгії, спить сном минувших глорій.

Українська громада Відня не велика і якість вбрана в рукавички, консервативність і спогади. Мій виступ відбувся в родинній атмосфері доброзичливості і європейської гостинності. Професор Андрій Гнатишин, це мила й безпосередня людина, яку важко не полюбити, а церковний хор, під його диригентурою, в церкві св. Варвари, це — насолода!

Оглянули Бурггартен, Штефансдом, походила по чистих вулицях Відня, скоштувала "вінервюрстхен", запиваючи їх "Штурмом" і — попрощалася з Віднем і дорогою пані др. Дзерович.

В Мюнхені зустріли мене отець др. Коржан і Григорій Комарницький, зустріли втішено й зворушливо. Мешкала у пані Олі Пеленської, яка відразу прийняла мене, як рідну.

Будинок Українського Вільного Університету, де я виступала, імпазантний, хоч і невеликий. В повітрі відчувається ентузіазм і працьовитість. Після мого виступу гурторила з пані Мельник, з Зеноном Пеленським, проф. Кульчицьким, скульптором Григорієм Круком (який забажав увіковічнити мое кирпатоносе обличчя) і з багатьма людьми, імена яких, може, забула, але теплоту буду пам'ятати довго. Атель'є Григорія Крука на п'ятому поверсі і дві великі кімнати на першому — заповнені творами його життя й оригінального, суто українського світосприймання. Талант його це скарб, якого ми, на жаль, недооцінюємо. Добре, що німці оцінюють! А як же! Нехай німець скаже...

Сам Григорій Крук — зовсім невисокий, з надзвичайно молодим усміхом (не дивлячись на дату його народження) і такий жартівливий, що в його присутності важко бути поважною. Своє м'яке серце ховає під прозорим плащем легкого цинізму й безжурності.

В Мюнхені, де отримала запрошення до Лондону, я відвідала видавництво "Сучасності" й "Шляху перемоги", де мене мило зустріла Слава Стецько і розцілувала на прощання, відвідала приміщення АБН і, попрощавшись на двірці з пані Олею Пеленською та Григорієм Круком (який мене таки увіковічив!) зі смутком сіла в потяг до Фрайбургу.

Продовження буде

Хто не знає закликати плекати мову, Максима Рильського і всіх інших патріотів наших теперішньої й давнішої доби? І чи є хтось з українців, серце якого не обізветься на ці глибокі слова?

"Як парость виноградної лози
Плекайте мову. Пильно й ненастанно
Політь бур'ян. Чистіша від сльози
Вона хай буде. Вірно і слухняно
Нехай вона щоразу служить вам,
Хоч і живе своїм живим життям".

Атмосферу патріотичного звеличення рідного слова, — писало багато вдумливих дослідників, — створили письменники-романтики, які піднесли мову, як основу національної культури. І всі ми, їх духовні нащадки, виявляємо сум з приводу занедбання рідного слова в теперішніх суспільно-політичних умовах та пристрасно захищаємо вживання її чистоту його в літературі, в житті. І з цим годі сперечатися.

Але пуристи української мови тут, на еміграції чи, як декому більше подобається, на поселеннях, — можуть занадто високими вимогами викликати протилежні наслідки від тих, яких бажають досягнути.

Ось передо мною лише два випадки такого "пуристського" підходу до справи. (Їх можна було б подати і більше, але ці найвимовніші). Одна старша пані, описуючи виставку мистця на підставі записів в книзі відвідувачів, прийшла в жах від записів українською мовою молодих любителів мистецтва, бо в них було багато граматичних і стилістичних помилок. Як людина, яка сама знає мову добре, вона не тільки обурюється недобрим знанням рідної мови цих авторів записок (очевиндо вони у віці її внуків), але *насміхається* з них.

І тут одна потіха: що ці молоді люди не прочитають репортажу не своєї "бабуни", бо в іншому випадку вони вже українською мовою не висловлять свого захоплення, чи взагалі своїх вражень в жадній "книзі відвідувачів", бо ж у ній є їх прізвища, отже і нагода є кому-небудь бажачому насміятися з них і собі, якщо йому прийде до голови така думка з таких чи інших причин.

Другий випадок ще красномовніший. Також "бабуна", — якщо не прабабуна, — критикує вже не тільки

молодь, яка висловлюється з помилками, але й тих, хто не дотримується норм (київсько-полтавської) української літературної мови в пресі, і каже, що "бридко" робиться їй від цього, спеціально цитуючи тут помилки, з друкованої нашої преси.

Розглянемо закиди по черзі: якщо б усім чужинцям, між якими нам доводиться поселюватися, від нашого недосконалого знання їхньої мови робилося "бридко", то нам нікому не можна було б навіть уст відкрити. Так само, мало з дорослих могли б покінчити вищі школи тут у США, як і деінде, бо знати чужу мову абсолютно без помилок виявилось б більшості не під силу. Але наші сусіди великодушніші за "бабцю", про яку мова, і не "бридяться" і чужинецьким акцентом і не раз граматичною помилкою в слові й письмі.

А ось візьмим і молодь, тобто наших дітей: вимагати від них багатого запасу слів, правильних відмінків, чистоти мови згідно нормам наших світил — мовознавців, було б дуже небезпечно, бо відігнало б від нашого гурту більшість тут народжених, бо, таки ніде правди діти, ті, що не народилися на рідних землях і там не зформувалися мовно, мають труднощі тут частіше, ніж ні. Тільки уживаючи ту мову, хай з найбільшими помилками, людина навчиться її, при тому, очевидно, і працюючи над собою в тім напрямку.

Мені самій припався цікавий випадок. Працюючи в редакції ось третій рік, раз-у-раз натрапляла на репортажі молодого газетяра, знання української мови якого ще недосконале. І ось, не дуже продумавши мою пропозицію, я, щоб немов би допомогти, радила йому писати свої речі мовою англійською, тоді давати комусь їх перекладати, маючи себе на увазі. "Нізащо в світі, — сказав молодий журналіст, — та це ж єдиний спосіб навчитися"! І мав рацію. Я була вдячна за ... науку, і була щаслива, що його ніхто ніколи не знеохотив говорити і писати "з помилками", бо він не знає, що це "бридко" і тому є на доброму шляху стати нам на зміну незабаром.

А тепер щодо "помилки" і помилок в українській пресі. Ніхто не буде сперечатися, що було б краще, якби їх не було. Щоб цьому зарадити, можна

було б прийняти на працю в редакціях на місце редакторів, учителів української мови. (На одних і других нема фондів). Більшість учителів знають всі правила граматики і можуть спросоння їх продекламувати; тоді не буде помилок в газеті, але є побоювання, що не буде й газети. Знаю, напр., одного редактора, який апострофи ставить там, де не треба, але його журнал без нього перестав би виходити. А це унікальна наша публікація. Отже, була б це незаступима втрата.

Знаю кількох редакторів-письменників, які не визнають розділових знаків, і хоч галичани, вживають русизмів, зате роблять свою справу добре, будучи справжніми борзописцями, а цей вальор в газеті, — і не лише в щоденнику, — теж незаступимий. Є такі, що не бажають відмовитися від свого галицького діалекту, але чи в тім є щось погане?

На кожний крам є свій покупець, — каже примовка народня, — серед читачів переважають такі, що їм така річ не тільки не "бридка", навпаки: зрозуміла й дорога. Писав бо це в 1794-му році Лобисевич до І. Кониського: "Як у кожному покрої суконь, так у кожному діалекті мови є своя краса; а як до того ще й дим вітчизни солодкий, то ці пахощі благоуханні думок вітчизняних є найсолідші".

На закінчення — маленька порада: потреба доброї волі і виrozumіння. Тоді не висміватимемо й не робитиметься "бридко". Особливо слід було б згадати це старшим жінкам, що до них ставив ще св. Павло всього-навсього три вимоги: не пиячити, наставляти молодих дівчат на путь істинний і не бути злорічними. Перші дві наше жіноцтво виконує з честю, але як мається справа з третьою порадою святого?

ПОДЯКА

Щиро дякую Управі і членкам 13-го Відділу СУА в Честері за численні відвідини мене в шпиталі під час моєї недуги, за квіти, подарунки, привіти. Нехай Господь винагородить Вас за Ваші добрі серця. Замість окремих подяк, складаю 10.00 дол. на Музейний Фонд СУА.

Ярослава Кобрин

УХВАЛИ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

На річному засіданні схвалено такі програми праці для окремих ділянок:

ОРГАНІЗАЦІЙНА:

- 1) Влаштувати двічі в році семінари для організаційних референток Відділів.
- 2) Періодично організувати кампанію приєднання членства.
- 3) Переводити організаційні конференції українською мовою.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ:

1) Тому що в новому статуті (точка 10) постановлено "вивчати і плекати українську мову" і з уваги на те, що знання української мови є одним із найважливіших елементів збереження української ідентичності, для покращання і поглиблення знання української мови культурно-освітня референтка Головної Управи випрацює для Округ і Відділів програму вивчання української мови і випрацює методи її здійснення.

Референтка пропонує, щоб цю тему розроблювати в "Нашому Житті" в формі статей про мову, мовних порад, кутка мови тощо.

ВИХОВНА:

1) Для закріплення виховної ділянки голови Округних Управ подбають про участь виховних референток і учительок дошкілля в виховних конференціях.

2) Голови Округних Управ допоможуть розповсюдити касети "Цілий світ — велика школа".

3) Голови Округних Управ подадуть виховній референтці Головної Управи адреси учительок дошкілля і поінформують про фактичний стан світлички.

СУСПІЛЬНА ОПІКА:

1) Відділи передплатять "Наше Життя" членкам-сеньйоркам, які не можуть цього зробити з власних засобів.

2) Від стипендійної акції будуть схвалені кошти адміністративних оплат.

3) День Солідарності, який припадає на 12-го січня, буде призначений на збірку фондів для політичних в'язнів.

ПРЕСОВА:

1) Зобов'язати Відділи, щоб згідно зі статутом доповнювали передплатування "Нашого Життя".

2) Доручити Відділам приєднувати передплатників з-поза членства СУА.

3) Придбати спонзорів окремих тематичних сторінок у "Нашому Житті".

4) Посилити акцію Пресового і Запасного фондів "Нашого Життя".

Допроводити Запасний Фонд до запланованої суми 50,000 дол.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

З Різдвом Христовим і Новим Роком щиро вітаємо голову СУА Вп. Пані І. Рожанковську, членів Головної Управи, Редакцію журналу "Нашого Життя", Відділи Округу Нью-Йорку й усіх Союзянок. Бажаємо їм здоров'я, сил і витривалости до дальшої праці.

Округна Управа Відділів Округу Нью-Йорк

З Різдвом Христовим і Новим Роком сердечні привітання з побажанням усього добра почесній Голові СУА, Голові і членам Головної Управи, Голові і Членам Округної Управи, Редакторів, членам Редакційної Колегії та Адміністрації "Нашого Життя", Учителькам і дітям нашої Світлички та їхнім Батькам, нашим Прелегентам, усім Союзянкам, а зокрема дорогим нашим членкам 83-го Відділу СУА

Христос Родився! Славте Його!

Управа 83 Відділу СУА.

З нагоди Світлого Празника Різдва Христового та Нового Року пересилаємо наші сердечні побажання всьому найкращого Головні Управі, Редакції "Нашого Життя", Округній Управі, Членкам 64 Відділу й усім Членкам Союзу Українок Америки, та бажаємо сил до дальшої праці для добра нашої організації і нашого народу.

За Управу 64 Відділу СУА

Оксана Щурова
голова.

Марія Ржепецька
секретарка

З нагоди Різдва Христового і Нового Року
бажає
родині, знайомим і гостям
Постійна галерія картин українських мистців
Ольги Соневицької
Веселих і щасливих Свят!

Галерія міститься в тов. "Самопоміч", 98 Друга Евіню Нью-Йорк, Н. Й і відкрита щодня від 10 год. до 3 по пол. (крім неділь). У п'ятниці до 8-мої вечора. Картини на догідні сплати.

Найщиріші побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року всім Союзянкам пересилає

Ольга Цар, Ірвінгтон, Н. Дж.

ВИЙШЛА З ДРУКУ

**Збірка оповідань
СВІТЛАНИ КУЗЬМЕНКО**

"НОВОТАЛАЛАЇВСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ"

У збірці 15 гумористичних та не гумористичних оповідань.

Обкладинка та ілюстрації Мирона Левицького.
Ціна примірника включно з пересилкою 4.00 дол.

Замовлення слати: "Н. — Т. Refleksii"
40 Brentwood Rd. North
Toronto, Ont. V8x 2B7
Canada

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

Опрацювала Світлана Луцька-Андрушків

УКРАЇНА

• Цього року сповнилося 90-ліття дитячої письменниці, журналістки й кооперативної діячки **Іванни Бордієвич Блажкевич**. Проживає вона тепер у рідному селі Денисові на Тернопільщині на пенсії. Початкову освіту здобула в Тернополі. Екстерном склала іспити на диплом сільської вчительки та з 1904 року вчителювала в школах Івано-Франківщини. Окремими виданнями вийшли її віршові п'єси для дітей "Св. Миколай в 1920 році" (1920) "Тарас у дяка" (1923) "Діло в честь Тараса", "Вертеп" (1924), "Мила книжечка" (1928), "Пушистий король" (1928), "В мамин день" (1931) "Івась-характерник" (1936) "Оповідання" (1937) та інші.

• У листопаді ц.р. в Києві відбувся міський конкурс молодих кухарів та кондиторів. Участь узяли найкращі представники 13 трестів їдалень та "Київ-ресторант-тресту". Учасники змагалися впродовж трьох днів. Перше місце за найсмачніші та якісні страви здобула кухарка Марія Балас, друге місце — Валентина Гришанович, третє — Ніна Місюра.

• Цього року минуло 30 років з часу заснування Львівського театру ляльок. За цей час театр обслужив понад 12 мільйонів дітей та їх батьків. Найпопулярніші вистави для дітей, що ставив театр у минулому і тепер, це "Київські сонати" за мотивами Ю. Яновського, "Івасик-Телесик", "Кіт у чоботях" та багато інших.

• У київському видавництві "Музична Україна" появилася в 1975 році книжка Є. Яворського п.з. "Зоя Христин". **З. Христин** це талановита артистка і співачка у 1956 році закінчила Одеську консерваторію в класі Ольги Благовидової. Перший виступ Зої — це роля Наталки Полтавки в однойменній опері М. Лисенка. В 1958 році на міжнародньому конкурсі вокалістів у Женеві (Швейцарія), в якому взяло участь 342 виконавців,

вийшла переможницею та отримала диплом першого ступеня за арію Леонори з опери "Трубадур", арію Норми з однойменної опери Д. Белліні та арію Оксани з опери Чайковського "Черевички". Ліричне сопрано Зоя Христин є провідною солісткою Київського оперного театру ім. Т.Г. Шевченка.

• **Ніна Строката-Караванська**, український мікробіолог і політичний в'язень, пройшла складну операцію 11.XI.1976. Опісля була правдоподібно перевезена до Таруса, де в грудні ц.р. кінчається її однорічне заслання.

КАНАДА

• У жовтні відбулися в Монреалі й у Торонто виставки картин **Адріани Лисяк**. Це десята з черги індивідуальна виставка мисткині. Твори А. Лисяк виконані сухою голкою в кольорах на плитах пластикової маси (плексіглас). Картини її — це напів-абстрактні композиції, які викликали загальне зацікавлення відвідувачів.

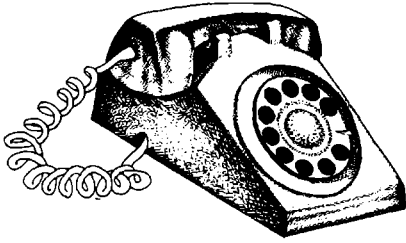
США

— 8 жовтня 1976 **Дарія Маркус** здобула докторат з філософії на педагогічному факультеті Університету Лойола в Чикаго. Тема її докторської праці — "Формування етнічної провідної еліти в Америці на українському прикладі". Д. Маркус була в 1975-76 роках директором дослідного проекту в Чикаго, що виготовляв програми для етнічних студій про греків, жидів, литовців та українців. Цей проект фінансував федеральний уряд, призначивши для нього суму \$45,000. Найважливішим здобутком цього проекту є випрацювання вишкільних матеріалів для етнічної освіти в початкових школах від 5 до 8 клас. Дарія Маркус була головою Округної Управи СУА в Чикаго.

УСМІХНИСЯ

У дитячій світличці діти слухають байку про "Ріпку". Тягнуть усі дід, баба і різні звірятка і ніяк не можуть витягнути ріпку.

Премко: А чому ж вони динамітом її не підважать?

Тільки між нами і телефоном ...

ПОДАРКИ НА СВЯТА — ЩО КУПУВАТИ?

Грудень, січень — свята: св. Миколая, Нового Року, Різдва — біганина за подарунками — стільки турбот із цим пов'язано! Моя племінниця Міра вибрала собі дуже добру розв'язку цієї проблеми.

— Тітко, я не можу дивитися на своїх приятелів, які в цей святковий час кожного тижня годинами бігають по різних крамницях у пошуках за відповідним подарунком дітям, своякам, знайомим. При тім треба пам'ятати, що кому може бути цікавим, що в кого в хаті вже є і т. д.

— Правда, Міро, недавно зустріла я С. — діячку, учительку в школі українознавства. Вона вибрала чоловікові кашміровий светер на день св. Миколая. Для синів важче було їй — не знала якої фірми фотоапарат їм буде найкращий (бо вже мають інші). А я питаю її — що ж вона сама хотіла б під ялинку дістати. Вона на це каже, що вже список приготувала для бажаючих вибирати: електричні льочківки до волосся, електричну сковороду для смаження французьких налисників і ще хутрянку накидку.

— Так, тітко, це типові мрії стереотипної американської жінки з середньої класи!

— Ото ж то, Міро. Я тоді порадила тій пані, що можна всі проблеми розшуків і вирішень щодо дарунків розв'язати в одній крамниці, або замовити одним листом. Синам, що тепер в університеті, купити по розкішному примірнику Д. Чировського "Історія української літератури" в англійській мові, чоловікові (що любить театр) збірник "Наш театр", і т. п. А для вчительки я запропонувала ще 4-томове видання творів Тараса Шевченка з детальними поясненнями проф. Л. Білецького (Вид. "Тризуб", 1952, за 30 дол.).

Моя племінниця всміхнулася і радісно сказала, що їй дуже приємно таку пораду почути, бо вона саме також подібний вибір зробила:

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "НАШЕ ЖИТТЯ" ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ

Адміністрація "Нашого Життя" одержує листи від довголітніх передплатниць, яким доводиться зрезигнувати із дальшої передплати з причини важкої фінансової ситуації. Інколи вони пишуть про журнал, як про "довголітнього приятеля", з яким треба розпрощатися.

Пам'ятаймо про них і передплачуймо для них "Наше Життя". Це гарний дарунок у час Різдвяних Свят.

— Сестрі серію квитків до Метрополітальної опери, дітям і чоловікові книжки. Адже електричні приладдя, хутра — коли потрібні, то завжди їх купиться. Навіщо їх підносити аж до святкового рівня? Навіщо говорити дітям, що книжка має велике значення, але купувати їм на Різдво одіж, а для себе бажати різні машини? Тоді діла заперечують словам.

Саме Міра знайшла розумну розв'язку проблеми. Навіщо купувати дітям дорогі забавки, які вони за тиждень вже, змуджені, залишать? А книжки залишаться на полицях і в пам'яті людині. І таких людей пізнати легко — чи для них книжки мають вартість і що вони з них скористали. Це, очевидно, стосується до книжки взагалі — у різних мовах. Українські книжки мають ще змогу мати додаткове застосування: користь для нас і для справ нашої культури.

Якщо у вашому місті нема української книгарні, то пишть до "Арки" чи "Сурми" в Нью-Йорку, до "Оріона" у Філадельфії, до "Плаю" чи "Арки" у Торонто, "Української книгарні" в Едмонтоні висилкової книгарні "Свободи", чи видавництва "Смолоскип" у Балтімор, або до "Прологу" (два останні мають зокрема багато видань самвидаву передруків з України). Врешті не забуваймо про видання книжок та платівок Союзу Українок.

Бажаю вам гарних зимових днів при цікавій книжці.

Любов Калинович

КРАМНИЧКА ПРИ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

203 Second Ave. New York, N. Y. 10003

Тел. (212) 228-0110.

заповнена прегарними вишивками, дарунками Відділів США, там же кераміка з усіх областей України, дереворізьба, емаль, керамічне намисто, гуцульські хрестики в сріблі, міді і золоті (видання США), ткані скатерті, накривала, верети, килими.

Крамничка і Музей відкриті:

середа год:	1-5
п'ятниця:	3-7
субота:	1-5
неділя:	1-5

"Наш Голос", місячник Асоціації Українців Америки, в 9-му числі ц.р. у вступній статті писав про те, чим, на його думку, повинен займатися СУА та який повинен бути зміст "Нашого Життя". У відповідь член Редколегії НЖ Марта Тарнавська і редактор НЖ Уляна Любович, кожна окремо, написали листи до "Нашого Голосу". Одначе редактор "Нашого Голосу" подав у 11 числі свого журналу тільки одне речення з листа Марти Тарнавської (а воно вирване з цілості, не передає змісту її листа), а одночасно окреслив лист Уляни Любович, як лайку тому містимо обидва листи, щоб наші читачі могли познайомитися з їх справжнім змістом.

Вельмишановний Пане Редакторе!

Випадково попало в мої руки вересневе число "Нашого Голосу." Приємно мені, що СУА і "Наше Життя" удостоїлося редакційної уваги, як центральна стаття на першій сторінці. Така увага зорганізованому жіноцтву та жіночому журналові в нашій пресі напевно безпрецедентна.

Автор статті, редактор Дмитро Кузик, має, очевидно, повне право на власну думку в справах СУА і "Нашого Життя", і вільно йому висловлювати свої побажання та домагатися більше матеріалів у журналі на такі теми як "консолідація наших політичних сил", "змагання українських католиків за визнання Патріярхату", "нашу участь в американському партійно-політичному житті" тощо.

Я певна, одначе, що читачі "Нашого Голосу" вміють самостійно і критично думати, а це значить "читати і поміж рядками"... Тому я маю надію, що із статті редактора Кузика вони довідаються про те, що існує в Америці український журнал, що не боїться "бути іншим" і не заповняє своїх сторінок політичною і релігійною полемікою, які щораз то більше відстрашують від української преси і так уже нечисленних читачів. Хочу вірити, що стаття редактора Кузика дасть поштовх комусь із читачів "Нашого Голосу" взяти вперше в руки журнал "Наше Життя". І тоді цей читач відкриє в журналі, крім фолкльорних та господарських тем, що їх так знецінює автор, теж сильветки та інтерв'ю з цікавими людьми, статті про мистців і мистецтво, про виховання, про жіночі професії, живий калейдоскоп жіночого життя в усьому світі, літературні нариси, репортажі, вірші, контроверсійні фейлетони з нашого побуту, рецензії на нові книжки, куток загадок та гумору...

Таким чином стаття редактора Кузика може допомогти ростові,

поширенню та поліпшенню журналу, що не хоче бути ще одним "політичним органом", а змагається за те, щоб бути просто культурним українським місячником, цікавим для широкого круга читачів...

З пошаною **Марта Тарнавська**
Член Ред-колегії "Нашого Життя"
27 вересня 1976 року

Високошановний Пане Редакторе!

11 вересня 1976

Одержала число Вашого журналу і, очевидно, прочитала статтю про "Наше Життя" і СУА. Пригадалися мені слова Гриця Зозулі, що найлегше йому критикувати таку малярську виставку, на якій він не був і якої не бачив. Те ж саме можна застосувати до Вашої критики журналу, який я редакую. Думаю, що хто береться його критикувати, той повинен прочитати, якщо вже не написане, то хоча б наголочки статтей, а не тільки, як пишете (цитую) "Калейдоскоп, щось для дітей, дещо з Централі СУА і СФУЖО, кухню, вишивку і речі в англійській мові". Чи справді ви нічого більше не знайшли на сторінках "Нашого Життя"?

Якщо йдеться про те, щоб "Наше Життя" стало ще одним політичним журналом, то на мою думку, у нашій пресі є залив т. зв. "політики", яка насправді зводиться до міжпартійних поракунків. Натомість нема журналу загального зацікавлення, де була б мова про культуру, мистецтво, історію, літературу, виховання, суспільні проблеми, або відносини поміж людьми. Цю прогалину стараємося з меншим чи більшим успіхом заповнити. Політика, на нашу думку, починається від знання правди про свою культуру, історію тощо.

Якщо ж йдеться про консолідацію, то СУА переводить її у практику. Ваша практика консолідації це, замість опозиції і критики зсередини, виступити і критикувати збоку.

Голова СУА Іванна Рожанковська згадала мені, що ви в телефонічній розмові з нею сказали, що написали в "Нашому Голосі" позитивно про "Наше Життя". А ви твердите, що весь зміст зводиться до (цитую) "власних жіночих вишивково-забавово-буфетово-допомогових занять". З такими приятелями то і ворогів не треба.

Думаю, щоб братися за критику — треба хоч побіжно познайомитися з тим, що хочемо критикувати.

З належною пошаною. На все добре!

Уляна Любович

Биковський, Лев

З Європи до Америки. Подорожні замітки, 1946-1948. Денвер, Колорадо, 1975. 136 стор. ілюстр. Серія: Науково-дослідчий інститут океанічної України. ч. 20

Богачевський, Данило

На возі і під возом. Спомини галицького адвоката. Торонто, "Добра Книга", 1976. 141 стор.

В'юн, Галина

Під знаком Червоного Хреста в Полтаві 1941-42 рр. Спогад-звіт для історії. Новий Ульм, "Українські Вісті", 1973. 45 стор.

Дибко, Ірина.

По стежинах душі. Поезії. Буенос-Айрес, Вид-во Середяка, 1976. 115 стор.

Качор, Андрій.

20-річчя Кооперативної громади у Вінніпегу, 1949-1969. Вінніпег, Видання "Кооперативної Громади", 1971. 112 стор. ілюстр.

Качор, Андрій.

Мужі ідеї і праці. Андрій Палій і Андрій Мудрик — творці "Маслосоюзу і модерної української молочарської кооперації на Західній Україні. Вінніпег, Видання "Братства Маслосоюзників", 1974. 344 стор. ілюстр.

Кузьменко, Світлана

Новоталалаївські рефлексії. Оповідання.

Едмонтон-Торонто, Об'єднання Українських Письменників у Канаді, 1976. 109 стор.

НАША ПІСНЯ. 41 українських пісень на голос, фортепіан, органи і гітару. Зібрала, аранжувала і редагувала Ростислава Бучацька Бровар. Ч. 1. (42 стор.)

Gary, Indiana, Music Studio, 1973. illus.

НАША ПІСНЯ. Українські гимни, народні пісні і фортепіанові композиції. Аранжувала, редагувала, та видала Ростислава Бучацька-Бровар. Ч. 2. (42 стор.)

Gary, Indiana, Music Studio, 1973, illus.

ІСТОРІЯ хвороби Леоніда Плюща. Упорядкування і коментарі Тетяна Ходорович. Переклад з російської мови. Мюнхен, "Сучасність", 1976. 205 стор.

Докінчення на обкладинці

Що зитати?

Кедрин, Іван. "Життя — події — люди"; спомини і коментарі. Нью-Йорк, "Червона калина", 1976. 724 стор. 20.00 дол.

Іван Кедрин-Рудницький — одна із найзамітніших постатей українського журналістичного світу. Перед другою світовою війною він був головним політичним редактором найвпливовішого українського щоденника в Галичині "Діло". В Америці повних двадцять літ працював у редакції щоденника "Свобода". Іван Кедрин-Рудницький — теж визначний політичний і громадський діяч. Народжений в 1896 році в Галичині, він був свідком і співучасником української національної революції в східній Україні. В повоєнні роки студював історію на Віденському університеті; пізніше, в роках 1925-1930 був кореспондентом "Діла" та секретарем Української Парламентарної Репрезентації у Варшаві. Іван Кедрин-Рудницький був впливовим діячем української галицької політичної партії УНДО; теж і на еміграції він був увесь час активним в українському політичному житті і під сучасну пору є головою Української Національної Ради.

Родина, що з неї вийшов Іван Кедрин, дала цілу низку високозаслужених для української культури постатей: сестра Мілена Рудницька була послом до польського парламенту та однією із маркантніших діячок українського жіночого руху, брат Михайло Рудницький був визначним літературознавцем та головним арбітром літературної критики передвоєнного Львова, брат Антін Рудницький вславився в Україні, і в Америці як диригент і композитор...

Книга Івана Кедринна має підзаголовок: "спомини і коментарі". Сам автор, мабуть, розумів, що не було б

вірно схарактеризувати цю книгу, як просто "спомини". Читачів, які сподіваються в книзі мемуарів знайти нанизані на хронологічну канву спогади про особисте життя автора, описи яскравих епізодів і зустрічей, конкретні й кольоритні зображення того фізичного й психічного довкілля, що формує світогляд і особистість людини, та врешті критичну, а передусім щирі самоаналізу, що допомогла б розуміти автора та його філософію життя — таких читачів понад 700-сторінковий том Івана Кедринна, може, і розчарує. Книгу "Життя — події — люди" можна б визначити, як коментарі на тлі спогадів: це передусім рефлексії на політично-громадські теми заслуженого й досвідченого громадянина, який із перспективи свого досвіду і свого віку оцінює політичні події, громадські інституції і рухи і свою участь у них.

Найобширніше й найцікавіше потрактована в книзі тема українсько-польських стосунків, зокрема у часі між двома світовими війнами. До цієї центральної своєї теми автор додав теж і цікаву документацію, напр. список українських послів і сенаторів у польському парламенті, текст договору між українською і польською повстанськими арміями в час війни тощо. Іван Кедрин є не від сьогодні у першому ряді спеціалістів від українсько-польських справ і на його коментарі та погляди у цих справах дослідники напевно будуть покликатися і в майбутньому.

Іван Кедрин аналізує і коментує теж і події з періоду українських визвольних змагань, з'ясовує своє становище та висловлює свої аргументи "за" чи "проти" до багатьох дразливих та контроверсійних питань української проблематики минулого і сучасного. В сфері його зацікавлені і гетьманська держава 1918 року, і розкол в ОУН, і політика УНРади, і патріархальний рух на еміграції, і справи таких установ, як ЗУАДК, НТШ і УВАН, "Свобода", УККА, тощо. В книзі можна знайти теж характеристики багатьох політичних і громадських діячів (— індекс імен нараховує біля півтори тисячі згаданих у томі прізвищ!)

Особа автора та його широкі зацікавлення, контроверсійність пору-

шених питань та багатство згаданих осіб викличуть напевне велике зацікавлення цією книгою серед широкого круга читачів.

Марта Тарнавська

З КНИГИ ІВАНА КЕДРИНА "ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ":

"... всі ми з гуртом інших нам подібних письменників і журналістів, сходилися постійно у каварнях, голов-но каварні "Центральній" на тодішній Бернардинській площі, на розмови за скромним чаєм. Пригадую, як нині, як раз приїхав до Львова кривий одного з нас, один духовник-декан, і з широким жестом заявив: "Я фундую! Кельнер — шість чаїв для панів без цитрини і один чай з цитриною для мене!". Цитрина до чаю коштувала окремо один грош (цент). Той "один чай з цитриною для мене" залишився на довгий час символом великодушного жесту у крузі львівських богемістів".

"... Я мав з Новаківським інший досвід. Я заходив, бувало, до його робітні, бо це була справжня насолода дивитись на чудові образи, в яких сполучались динамізм, романтична символіка й ніжність імпресіонізму краківської школи Мальчевського-Виспянського-Вичулковського. Дивлячись на портрет його покійної дружини, регарної жінки закутаній у барвисту хустку, я запитав його: "Я знаю, пане професоре, що ви не продаєте образів, але все ж, скільки ви захотіли б за цей портрет?". Новаківський погладив бороду, подумав і відповів: "Та яких 10,000 доларів". Склалося так, що я саме недавно їздив до Лодзі і Бельська з прогулянкою журналістів зацікавлених страйком у польському текстильному промислі, і ще стояв під враженням того, що там побачив і пережив. "Пане професоре, кажу, тепер за 10,000 доларів можна купити цілу текстильну фабрику з машинами". Новаківський мало мене із сходу не скинув, що я поспів образити його, порівнявши його образ з якоюсь там паршивою фабрикою..."

"...постійний коректор "Діла" Михайло Лотоцький... мав філософську вдачу і на всі громи, що сипались на його голову від усіх головних редакторів "Діла" за пропущення таких-то друкарських помилок, завжди відповідав із стоїчним спокоєм: "Газета є на те, щоб у ній були друкарські помилки".

ЗМІСТ ХХХІІІ РІЧНИКА (1976 р.)

АРХЕОЛОГІЯ, ЕТНОГРАФІЯ, МУЗЕЙ

Андрушків С.: Коровай	6	7
Барагура М.: Відкриття Музею СУА стає дійсною	8	6
Дім СУА — нові перспективи для збірки народнього мистецтва	1	10
Посвячення і відкриття Українського Музею	10	3
Взори (зразки) для вишивання ч: 1,5,7 і 9 ...		обкл.
Волинець Л.: Українські народні декоративні рушники в мистецтві і обрядах ч.3 ст.5, ч.4 ст.4,	5	8
Гела С.: Княжна з Галича	9	3
Дари для Музейної збірки: ч.1 ст. 7, ч. 2ст. 7, ч. 4ст.7	6	6
Дари для Музейної крамнички	10	8
За порогом нового дому	9	1
Засади приймання експонатів до У. М.	11	6
Л-А-С.: Наша обкладинка (кустарний промисел)	3	8
Конкурс на писанку та обрядове печиво	11	8
Що нове в Музейній крамничці	11	11
Любович У.: Вдруге розмовляємо з О. Грабович	10	11
Орнамент гуцульської кераміки	11	обкл.
Музей СУА ч. 3 ст. 16,	4	18
Музейна Комісія	2	16
Писанки Сокальщини	3	обкл.
Преса про Український Музей	10	18
Ростек Л.: Народне мистецтво в школі українознавства	6	18
Стефанів М.: Гуцульська кераміка	7	8
Фільм про писанки	2	10

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ч.1 ст.18, ч.2 ст.16, ч.3 ст.15, ч.4 ст.17, ч.5 ст.18, ч.6 ст.16, ч.7 ст.18, ч.8 ст.18, ч.9 ст.17, ч.10 ст.19. ..	11	26
Екзекутива:		
ч.2 ст.12,16, ч.3 ст.4,14,15, ч.4 ст.17,18,ч.5 ст.19, ч. 6 ст.11, 16, ч. 7 ст.2, 12,18, ч.8 ст.7, ч.9 ст.7, ч. 10 ст. 19	11	1
Референтури:		
Організаційна: ч.1 ст.18, ч.2 ст.17, ч.3 ст.16, ч.4 ст.17, ч.5 ст.18,	9	17
Суспільної опіки: ч.1, ст.18, ч.2 ст.16, ч.3 ст.15, ч.4 ст.18, ч.5 ст.17,19, ч.6 ст.16, ч.7 ст.18, ч.8 ст.17,18, ч.9 ст. 8 ст.17,18, ч.10 ст.19	11	26
Пресова: ч.2 ст.17, ч.5 ст.18, ч.7 ст.18, ч.8 ст.18	11	26
Музейна Комісія: ч.1 ст.7, ч.2 ст.16,18, ч.3 ст.16, ч.4 ст.7, 18, ч.6 ст.6, ч.7 ст.18, ч.8 ст.6, ч.10 ст.8 ч.10 ст.8	10	8
Ювілейний дар: ч.1 ст.11, ч.2 ст.6, ч.3 ст.8,13, ч.4 ст.7, 14, ч.5 ст.6, ч.6 ст.3, ч.7 ст.6, ч.8 ст.6, ч.9, ст.7, ч.10 ст.7	11	6
Цеглини на Музей: ч.2 ст. 36, ч.3 обкл. ч.8 обкл.	11	обкл.
Запасний фонд "Нашого Життя": ч.1 ст.18, ч.2 ст.16, ч.3 ст.15, ч.4 ст.17, ч.5 ст.18, ч.6 ст.16, ч.7 ст.18, ч.8 ст.18, ч.9 ст.17, ч.10 ст.19	11	26
Святкування 50-ліття СУА: ч.1 ст.19, ч.3 ст.17 .	4	18
Календарець СУА: ч.1 обкл. ч.2 обкл.ч.3 обкл, ч.4 обкл, ч.5 обкл, ч.6 обкл, ч.7 обкл, ч.8 обкл, ч. 9 обкл, ч.10 обкл	11	обкл.
Прес. Фонд "Наше Життя": ч.3 ст.36,	7	36

ВІСТІ СФУЖО

З ЖІНОЧОГО РУХУ

Огляди		
Комітети Жіночої Декади	9	18
Конференція Гемісфери	7	20
Конференція Габітат-у	3	19
85 Конвенція Ген. Федерації ч.5, ст.21,	6	20
Музейні курси в Канаді	6	20
Облік українського жіноцтва	4	20
Пожнив'я Габітат-у	8	20
Пресова Комісія СФУЖО	9	18
Постаті		
Олена Кисілевська	3	18
Жінка і політик (М. Фенвик)	11	27
Наша представниця на Балю Преси (Д. Кушмелін)	2	20
Посмертні згадки		
Ганна Жук	3	18
Катерина Мурашко	11	27
Олімпія Пащенко-Шульмінська	4	20
Статті і заклики		
До українського жіноцтва	10	20
Завдання Року Жінки	2	19
ідем на світовий терен!	4	19
Конференція Гемісфери	9	18
Наше завдання у 1976 р.	5	20
Підсумки Року Жінки	1	21
Пленарні Наради СФУЖО	6	19
О. Процюк: З Конгресу Міжнар. Жін Союзу ...	8	19
Щорічна Конвенція	7	20

ВИХОВНИЦТВО

Андрушків В.: Навчання мови в дітей	2	5
Білокурський, і.: Деякі зауваження до навчання мови	5	16
Климишин О.: Родина - основна клітина нації	7	2
Лончина І.: — Як організувати дитячі світлички	3	11
Мойсеева Л.: Ще раз про мову	11	14
Смеречинська А.: Послухаймо діти казку	8	11
Імпresi в дитячій світличці	9	16
Наші світлички: ч.3 ст.11,	9	16

ВИШИВКА

Вишивана серветка (М. Стахів)	2	27
Вишиваний шаль	3	24
Вишиваймо для дівчорки	4	25
Вишивка жіночої сорочки з Бойківщини (взір подала і. Кметик)	5	обкл.
Вишивка з України	6	25
Вишивана торбинка	7	27
Вишивана торбинка	10	26
Взір із сорочки з Київщини	9	обкл.
Вустановки з с. Космач	1	обкл.
Вустановка жіночої сорочки з Гуцульщини	7	обкл.
Декоративний пояс	9	24
Кметик І. Сорочка з Бойківщини	5	27
На вишивані вечерниці (Є. Тріска)	1	27
Осіння куртка	8	27
Свитка з України	11	35

ГУТІРКИ, ВІДГУКИ, ЛИСТУВАННЯ, НОВИНКИ

Андрушків, С.: Калейдоскоп жіночого життя. ч.1 ст.13, ч. 2 ст. 11, ч.3 ст.14, ч.4 ст.15, ч.5 ст.12, ч.6 ст.12, ч.7 ст.16, ч.9 ст.12, ч.10 ст.14	11	16
Відгуки: ч.1 ст.16, ч.2 ст.12,13, ч.3 ст.12, ч.5 ст.16		
Лист до Редакції: ч.1 ст.14, ч.5 ст.17, ч.6 ст.18 ч.7 ст.19 ч.9 ст.15	11	18
Калинович, Л.: Тільки між нами і телефоном		
Подвоєння чи роздвоєння	1	17
Дебютантки і княжни-а де князенки?	2	13
Візити, візити	3	13
Книжка гість: бажаний чи небажаний	4	16
Вільні науковці- під двома дахами	5	13
Наша діти й українська мова		
Наші діти й українська мова	6	13
Не цілуйте мені рук...	7	17
Хто більше кривдить	8	14
Чи справді українки рівноправні	9	15
Чи потрібна "зміна варті?"	10	13
Подарки на свята — що купувати?	11	17
Подумайте-відгадайте: ч. 1ст.17, ч.2 ст.25, ч.3 ст.26 ч.4 ст.16, ч.5 ст.17, ч.6 ст.26, ч.7 ст.15, ч.8 ст.14, ч.9 ст.33, ч.10 ст.18,	11	34
Подяка Л. і П. Ковалевим	6	11
Тарнавська автором бібліографії	3	19
Тарнавська автором бібліографії спростування	4	20
Усміхнися: ч.5 ст.25, ч.7 ст.15	11	16

ДИТЯЧІ СТОРІНКИ

Андрушків, В.: Розвага-забава. ч.2 ст.34, ч.4 ст.34, ч.6 ч.34, ч.8 ст.34.	10	34
Бабай: Шевці	1	35
Підпеньки	3	35
Ксеня, бабуся і капці	5	35
Демус, В.: На уродини	7	35
Дубина, В.: Зайчикові	5	34
Еко: Малярі	7	35
Жижка, М.: Різдво на хуторі Вишневому	1	34
Мрією на наїсися	7	34
Українська різдвяна легенда про святлячка	11	43
Кізко, П.: Дві подруги	3	35
Кузьменко, С.: Ялиночка	1	34
Листи	11	42
Перелісна, К.: Моя допомога	5	34
Весело	5	34
Чиї сунічки	5	35
Пушок і дружок	9	34
Дайте другу	11	42
Петрів, М.: Голодний горобчик	5	34
Пікова, Н.: Виправа Трусика на місяць	3	34
Чорнобицька, Г.: Киці-сестриці	9	34
Шевченко, Т.: На Великдень, на соломі	3	34

ЖІНОЧИЙ РУХ, СУА — ПОДІЇ ПРОБЛЕМИ

Акція оборони віри і церкви в Україні	6	18
Андрушків, С.: Калейдоскоп жіночого життя ч.1 ст.13, ч.2 ст.11, ч.3 ст.14, ч.4 ст.15, ч.5 ст.12, ч.6 ст.12, ч.7 ст.16, ч.9 ст.12, ч.10 ст.14	11	16
Барагура, М.: Дім СУА — нові перспективи для збірки народного мистецтва	1	10
Відкриття і посвячення дому СУА	6	2
Приєднання передплатників "НЖ"	9	13

Конференція Голів Окр. Управ СУА	6	15
Відкриття дому СУА стає дійсністю	8	6
Річне засідання Головної Управи	10	9
Посвячення і відкриття Українського Музею	10	3
Кічоровська, М.: Роля жінки в Американській революції	8	2
Л.У. Злочини проти жінок перед трибуналом в Брюсселі	4	2
Патріярх Йосиф відвідує СУА	9	2
Подяка Л. і П. Ковалевим	6	11
Пожвавлення зовнішніх зв'язків		
Навроцька,Х.: Українки в Білому Домі	7	3
Ставнича, О.: Зустріч з През. Дж. Фордом	7	4
СУА бере участь у Конвенції ГФЖК	7	4
Міжнародна Жіноча Рада-Ванкувер	7	4
Проминув Рік Жінки	2	2
Рожанковська, І: Між минулим а майбутнім	1	2
"Нашому голосові" — наш голос	10	10
Відгуки "Академічне Об'єднання Українок" ..	3	12
СУА звертається до Папи Павла VI	7	2
Савицька, І.: "Народження дитинки"	7	5
Савицька, др. Т.: Молоді професіоналісти в Бразилії	7	21
Н.Х. Участь СУА в Конгресі УКК	10	8
Ставнича, О.: Конференція Молодечих Відділів Ухвали Головної Управи СУА	3	17
	11	15

КНИЖКИ, РЕЦЕНЗІЇ, СТАТТІ, НОТАТКИ

Рецензії на книжки:*

Stebiau; Habsburgs and Zaporozhan cos-sachs (анг. М. Тарнавська)	1	14
Kulish,; Sonata Pathetique переклад Ю. і М. М. Луцьких, (М. Тарнавська)	2	10
Шкутар П.: Підводним шляхом на Синоп (Л.Б.)	3	11
Чортківська Округа- редактор М. Соневицький	4	26
Чапленко, Н.: Бібліографія видань жіночої творчості (М. Тарнавська)	5	16
Смеречинська- Шуль, Р.: Основи музичного мистецтва (Н. Котович)	7	7
Мазяр, Л.: Кенгуру Поритко (Л. Онишкевич)	6	14
Kalynez, I.; Balanz des Schweigens. — нім (Л. Онишкевич)	6	14
Кедрин У. Життя події люди (М. Тарнавська)	11	19
Мазуренко, Г.: Не той козак, хто поборов (Л.Б.)	7	15
Музичні видання для молоді	2	26
В'юн Г.: Під знаком Червоного Хреста у Полтаві 1941-42 (Л. Б.)	7	15
Струтинська М.: Далеке зблизка (М. Тарнавська)	8	13
Тарнавська, М.: Книга, що є льодоломом (Чижевський Історія української літератури -англ.)	4	13
Надіслані книжки: ч.2 ст.10, ч.3 ст.11, ч.8 ст.10	11	18
Музичні видання для молоді	2	26
Витвицький В.: Концерт піаністки Юдіяни Осінчук	4	11
Лист, сповнений материнської розпуки	5	3
Петренко-Федишин,І.: Самостійна виставка М.Навроцької Гідей	5	11
Смеречинська А.М.: Полухаймо, діти, казку ...	8	11
<i>Автори рецензії в дужках</i>		
НАША ОБКЛАДИНКА		
Бутович, М.: Карпатська Мадонна	1	8
Кардиналовська-Бентов, М.: Полум'я	2	7
С.Л.А. Дівчатка вишивають	3	8
Розпис церкви св. Духа в Потеличі.	4	12

Гуцули- мати й доня в дорозі	5	6
Гніздовський, Я.: Папороть на чорному	6	4
Церква св. Івана Хрестителя у Гантері	7	6
"Спиці" — пасмо Чорногори	8	6
Павлось, А.: Княжна з Крилоса	9	7
Килим. Східне Поділля. Український Музей ...	10	обкл.
Багаутдин, Рем: Різдвяна фантазія	11	9

ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ, СПОГАДИ, РЕПОРТАЖІ

Богачевська Р.: На могилу сл. п. О. Лотоцької Китиця споминів (М. Рудницька)	1	5
Б. Л. З різдвяних спогадів	6	10
Галун М. Блак: Берн, син Микули	1	6
Галун М. Блак: Берн, син Микули	7	13
Зелик М.: Щедрий дар	5	15
Друкарський чортик (спростування)	7	28
Ікер: Тридцятьдва роки	7	7
М.К.: Летючий кораблик	3	10
Канюга Л.: Імпромтю	5	14
(спростування)	7	28
Когут Зоя: Рим, чужі міста і наші люди ч.9 ст.9, ч.10 ст.15	11	12
Л.У. Злочини проти жінок перед трибуналом в Брюсселі	4	2
Молода Муза	5	14
(спростування)	7	28
Перелісна К. Казочка про казочку	6	14
Понеділок М. Зорепад (уривок)	2	3
Левицький-СофроніВ.: У святю ніч	1	8
Струтинська М.: Я-найменша ч.9 ст.9	10	15
С. М. Вертеп Свята ніч - ніч чудес	11	7
Ярошинська Є.: Гість	8	16
Шевчук, О.: Топірець	5	14

ПОЕЗІЇ

Антонич, Б.І.: Коляда. Різдво.	1	1
Вінграновський, М.: Повернення до Львова	1	16
Голод, М. Зелений дощ	5	11
Гнатюк, І.: Полум'я калини	10	1
Калинець, І.: Золотий тік у Крилосі	9	3
Галич	9	3
Кардиналовська М.: Батькові. Шукаєш?	2	1
Крапки поодинокі	2	8
Я дихати рада	2	9
Когут, Зоя: Мати	5	1
Присвята Іванні Левицькій	5	4
Костенко, Л.: Храми	4	14
Висота	8	1
Знайдена тінь	8	7
Кравців, Б.: Рясніє червень	6	1
Весілля Твого	6	1
Лан, Н. Червона Калина	9	8
Либедь: Любова пісня	3	10
Написав ти вірша, поете	3	10
Лятуринська О.: Мамі	5	1
Мазуренко, Г.: В коловороті народжень	7	1
Сонце, місяць і дощ-гістьми у господаря (коляда)	11	1
Тарнавська М.: Діагноза	2	12
Шабатура, С.: Прийти і вмерти на своїй землі	10	2
Шевченко, Т.: Мені однаково	3	1

ПОСТАТІ, ІНТЕРВ'Ю

Андрушків, В.: На службу своєму народові (О.Лотоцька)	1	3
--	---	---

Богочевська, Р.: На могилу О. Лотоцької	1	4
Китиця споминів (Мілена Рудницька)	6	10
Баль преси (В. Гнатківська)	1	16
Багаутдин, Рем. (Наша обкладинка)	11	9
Бутович, М.: (Наша обкладинка)	1	8
Зустріч далеких - а близьких (О. Корчагін і Г. Савицька)	2	14
Каранович, Д.: Перед концертом Ю. Осінчук	3	9
Климишин, О.: Катерина Бранка-Кривуцька мистець живого слова	8	8
Любович, У.: Людина, простір, час (М. Кардиналов- ська-Бентов)	2	8
Відуємо Татьяну і Леоніда Плющів	3	2
Наша обкладинка (Я. Гніздовський)	6	4
Наша обкладинка (Р. Багаудтан)	11	9
Вечори з І. Левицькою ч.5 ст.4	6	8
Вдруге розмовляємо з О. Грабович	10	11
У першу річницю (О. Лотоцька)	11	3
Нвіджалувана страта (Петро Ковалів)	9	7
Папуга К. (25-ліття праці)	1	16
Левицька М. — Союзанка-миською радною (Єли- савета Геба)	5	25
Павлось, А. (Наша обкладинка)	9	7
Редакцію відвідали: Гість з Венесуелі (Д-р Л. Починюк)	1	15
Перед концертом Т. Богданської	10	13
Сеник, А.: Докінчена казка (д-р Є. Єржківська)	8	28
Слідами народного мистецтва (Ака Перейма)	4	10
Союзанка в значена першою нагородою (Т. Шкільна)	5	25
Стецьків, Н.: Інтерв'ю з Є. Мазепою в Кур- рітібі	8	12
Тарнавська, М.: Розмова із письменницею М. Галун Блак	7	10
Феденишин, І.: Люба Мазяр	8	15

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Белей, Л.:	4	33
Богай М.	11	41
Бортник, М.:	3	33
Васько, Д.:	2	33
Вовкодав, М.:	5	33
Войтович, К.:	2	32
Вихорок, К.:	5	33
Голуб, С.:	7	32
Генега, Т.:	4	33
Дем'ян А.:	1	36
Єржківська, Є.: ч.3 ст.4	8	28
Зарицька, Я.:	6	33
Захарчук, Є.:	3	33
Ковалів П.:	9	7
Козаченко, В.:	8	33
Колодницька М.	11	41
Конопасевич, М.:	7	32
Кузич, І.:	10	36
Клим А.:	4	33
Матійців, А.:	4	33
Остапчук, С.:	1	36
Петрович, Л.:	6	33
Притула, М.:	3	33
Руда, А.:	7	32
Рудницька, М.:	3	4
Сидорак	11	41
Семанюк, А.:	4	33

Сілецька, Б.:	4	33
Слюсарчук-Осталяк	4	33
Тарас, К.:	3	33
Членки 28 Відд.	4	36
Замість квітів: ч.1 ст.36, ч.2 ст.31, ч.3 ст.32, ч.4 ст.31, ч.5 ст.33, 36 ч.6 ст.36, ч.7 ст.32, ч.8 ст.36, ч.9 ст.36, ч.10 ст.36	11	41
У пам'ять бл.п Олени Лотоцької ч.6 ст.17	8	33

СТАТТІ

ВСТУПНІ-редакційні

Нова радість стала	1	1
У лютому	2	1
В боротьбі за права людини	3	1
Зовнішність і суть	4	1
Рівні-різні	5	1
Пісок буденщини	6	1
200-ліття-100-ліття	7	1
Ось і осінь вже прийшла	8	1
За порогом нового дому	9	1
Трудна молодість	10	1
На пращання Старого Року	11	2
А ще про техніку	11	25
А. Білоус веде акцію	11	25
Голос сучасників про 22 січня 1918-1919	1	7
Качмар-Климовська, І.: Косметика стара як світ	2	15
Кічоровська, Т.: Серед рідкісних книг	4	8
Кічоровська, М.: Роля жінки в американській революції	8	2
Климишин, О.: Родина основна клітина нації	7	2
Мойсеєва, Л.: Ще раз про мову	11	14
Літературно-наукові конкурси фонду ім. Л.іП. Ковалевих	8	7
Новий рік в "Домі неволі"	11	2

ХРОНІКА ВІДДІЛІВ

1	9	27
3	7	31
4	9	27
5	4	27
7	3	28
8	3	28
9	6	30
10	7	29
12	3	29
13	8	30
14	3	31
16	5	28
18	10	33
20	1	29
21	10	27
22	7	29
23	9	27
24	5	28
25	4	27
26	1	29
27	10	28
28	11	36
29	4	28

Пежанський, М.: Значення фотографії у архівній документації культури	8	5
Плющ, Л.: Дорогі сестри	3	1
Проминув рік жінки	2	2
Рожанковська, І.: Між минулим а майбутнім "Нашому Голосові наш голос"	10	10
Створилася українська музична фундація	3	9
Тарнавська, М.: Книга, що є льодоломом	4	13
Т. К.: Два профілі	8	10
Шраменко, Р.: Мій поклін українській жінці	5	2
Щур, О.: Про "Гостинець" В. Мороза	8	2

ХАРЧУВАННЯ

М. Барагура: Час на солодке	1	28
Л. Грицив: Риба у печі	2	26
Перекуски	4	26
Птисі	5	26
Обідаємо у двох	8	26
Риж з овочами на десерт	9	25
О. Кобзар: Лакоминки з Кобзарівки	7	28
О. Кузьмович: З пластової кухні	3	25
Куховарська книжка в одному примірнику ..	11	33
Х. Навроцька: Приставки із сиру	6	26
Н.Ч. Куховарські назви: ч.3 ст.26, ч.8 ст.26,	9	25

ХРОНІКА ОКРУЖНИХ УПРАВ

Округа Дітройт	4	27
Округа Філядельфія	8	29
Округа Нью Йорк	9	26
Округа Огайо	3	27
Округа Нью Джерзі	10	27
Округа Нова Англія	2	28
Округа Південного Нью Йорку	11	36
Округа Південного Нью Йорку	6	29

27	3	31
28	1	30
29	10	28
30	5	29
31	3	29
32	1	31
33	10	25
34	3	29
35	6	30
36	9	28
37	5	29
38	4	24
39	7	29
40	7	29
41	10	29
42	6	27
43	6	28
44	6	28
45	4	28
46	5	29
47	4	28
48	4	28
49	4	28
50	8	30
51	1	33
52	4	29
53	6	30
54	8	31
55	3	23
56	61	30
57	63	29
58	64	28
59	65	30
60	66	28
61	67	36
62	68	31
63	69	30
64	70	31
65	71	29
66	72	21
67	73	28
68	74	37
69	75	30
70	76	31
71	77	32
72	78	29
73	79	31
74	80	32
75	81	29
76	82	37
77	83	24
78	84	30
79	85	30
80	86	30
81	87	30
82	88	30

83	9	30	РІЧНІ ЗБОРИ	41	7	33
84	5	31	ОКРУЖНИХ УПРАВ	43	7	33
85	6	29	Округа Нью-Йорк	44	7	36
86	1	32	Округа Огайо	48	4	обкл.
	10	32	Округа Нью-Джерзі	49	7	36
89	9	31	Округа Чикаго	63	3	36
90	7	30	Округа Нова Англія	64	2	33
91	8	32	Округа Південний Нью-Йорк	66	4	обкл.
92	1	32	Округа Північний Нью-Йорк	67	3	36
93	2	30		67	3	36
	11	38		71	3	36
96	4	30		73	2	обкл.
97	6	29	РІЧНІ ЗБОРИ	78	4	обкл.
98	7	31	1	79	2	обкл.
99	6	31	3	81	2	обкл.
100	1	33	7	82	4	обкл.
	10	32	10	83	2	обкл.
101	5	31	12	86	1	обкл.
102	5	32	13		7	36
103	9	32	16	89	4	обкл.
104	9	32	20	89	4	обкл.
105	9	33	21	91	4	обкл.
106	2	30	22	93	6	обкл.
	11	38	25	97	4	обкл.
107	1	36	28	99	4	обкл.
	11	40	29	104	4	обкл.
108	2	30	33	105	4	обкл.
	11	39	34	110	5	36
110	5	32	35	115	2	18
112	8	33				

ENGLISH ARTICLES IN 1976

POEMS			L. Pliushch: Address	3	20
M. Kardynalovsky-Bentov: To My Father	2	22	M. Kushnir: Woman	3	21
O. Lukaszewycz-Polon: Tribute to Motherhood	5	23	What will happen next	4	22
O. Shewchuk: The sparks fly	11	30	Library of Congress	4	23
EDITORIALS			M. Kushnir: Women & Crime	5	22
Editorial	4	21	M. Kushnir: Women & Crime	6	21
Equality	5	22	M. Kichorowsky: Our Ancestors in America	7	22
Editorial	6	21	M. Kichorowsky: Our Ancestors in America	8	21
200th Anniversary	7	22	C. Smorodsky: Impressions from ICW Triennial	8	21
Editorial	11	31	M. Kushnir: Woman	8	24
COOKIES CORNER			T. Butovich: Ukrainian Museum	9	20
Cucumber Soup	1	25	M. Kushnir: Woman	9	21
Short Rib Casserole	2	23	M. Slaby: Role of Women since Amer. Revolution	10	23
Fasting	3	22	M. Kushnir: Women	11	30
Chili Omelet	4	23	V. Stefanyk: An Ancient Melody	11	29
The Garden	5	24	Anonymous: My Ancestors	11	32
DIGEST 1-25, 2-24, 3-23, 7-25, 8-25, 9-22	11	31	U.N.W.L.A. BRANCH		
U.N.W.L.A. NEWS			Branch 60	3	23
C. Smorodsky: Public Highlights	1	24	Branch 37	4	24
Flash	1	24	Branch 80	4	24
C. Smorodsky: Public Relations Hi-Lights	4	21	Branch 72	9	21
U.N.W.L.A. sends appeal to Pope Paul	7	22	Branch 32	10	25
U.N.W.L.A. in G.F.W.C. Convention — O. Stawnycha.	7	25	SHORTS		
Our Life	9	24	International Women's Year	2	23
Ukrainian Museum	10	24	C. Smorodsky: We are United....	3	20
Resolution of UNWLA Board	11	32	Leader of Future	4	22
FEATURES			Iwanna Lewytsky — Biography	6	24
Helen Folys Lototsky	1	23	Koroway	6	24
B.Y. Cymbalysty: UNWLA and the Challenge of our times.	2	21	White House, Ukr.-Amer. and UNWLA	7	23
			Princess from Halych	9	23
			Nov. 1, 1918	10	22

А що про техніку?

Останніми роками постало в Америці багато дворічних технічних коледжів. Це в більшості наслідок співпраці індустрії із стейтовими департаментами освіти. Відмінно від чотирирічних коледжів, ці школи заповнюють своїм випусникам фах у вибраній технології протягом порівняно короткого часу. Учитись можна там програмування комп'ютерів, електричної та механічної технології, рисування плянів, мірництва, хемії тощо. Технічні школи не вимагають студіювати предмети не пов'язані з даною ділянкою, а концентруються стисло на здобутті фаху.

Коли попідростають діти, багато жінок вертається до праці. У декого вже давно набутий фах, у декого, окрім практики в домашніх чи суспільних справах, спеціалізованого знання немає. Отож, може виринути питання: чи не вернутися до школи?

Це не таке вже дивне питання. Зайдіть до будь-якого коледжу й побачите, що побіч молодих хлопців та дівчат там учаться жінки середнього віку. Отож, якщо у вас були колись здібності до математики, застановіться над технічною школою.

Коледжі, що належать до стейту, є порівняно дешеві, в Коннектікат семестр коштує сто доларів. Отже, фінансове ризико не велике. Адміністрація школи ставиться з великим виrozumінням до старших студентів і пробує іти їм на руку. Якщо ви колись студіювали в коледжі, перешліть свої індекси, незалежно скільки літ уже минуло. Можливо, вам зарахують кілька кредитів. Спочатку можна зачати школу лише одним, чи двома кредитами, а коли вернеться вправа до науки легше буде вчитись більше.

Закінчивши технічну школу, ви

станете кваліфіковані на працю як допоміжна сила інженерів, науковців, у лабораторії, чи у промислі. Жінки спеціально мають тепер більші шанси в техніці, бо закон про рівність прав передбачає їхнє прийняття на працю. Платня в тих фахах є від вісім до десяти тисяч доларів річно. У кожній школі є бюро, яке займається підшукуванням праці для своїх абсольтентів.

Можливо, багато жінок думає, що технічні науки занадто складні. Це правда, що вимоги є великі, зате і задоволення більше. Приємно вчитися про щось таке незмінне й реальне, як закони фізики, чи математики. Перед вами відкриється той великий лад, що існує в природі, де все має своє докладне місце, і все можна вичислити з прицизною точністю.

Отож, коли ваші діти збираються до школи, збирайтеся і ви.

АНАСТАЗІЯ БІЛОВУС ВЕДЕ АКЦІЮ В КОРИСТЬ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Анастасія Біловус належить до 5 Відділу в Дітройті, Міш. Членками цього Відділу є жінки, які працюють в організації 30, 40 а то й 50 років. Не зважаючи на свій похилий вік, вони духом бодрі, а приналежність до США защемила в них любов до рідного і почуття відповідальності перед українською спільнотою. Вони розуміють, що національні потреби поруч праці вимагають також матеріальних засобів. Членство Відділу жертвенне, а це проявляється головню під час щорічної коляди. Гарний приклад жертвенности дала покійна членка Ірина Кузич, яка в своєму завіщанні записала поважнішу суму на цілі США.

Одначе через пенсійний вік не всі членки можуть передплачувати "Наше Життя". Анастасія Біловус є ентузіясткою журналу не тільки як його точна передплатниця, пильна читачка і щедра жертвувальниця на його Пресовий і Запасний фонди, але й як пропагаторка й організаторка акції за розповсюдження, передплачування і матеріальну підтримку нашого журналу.

Цю акцію вона веде не тільки в своєму Відділі, але і серед інших Відділів на терені мішігенської Округи. У цій справі А. Біловус звернулася з

закликом до членок 5 Відділу. Покликаючися на ухвали Конвенції США, вона взиває всіх без винятку членок стати передплатницями і читачками "прекрасного журналу "Наше Життя", який читає наше жіноцтво по всьому світі" і який є "нашим великим здобутком і гордістю".

А. Біловус заохочує членок, щоб позитивно поставилися до рішення управи 5 Відділу влаштувати низку імпрез і розваг, а дохід із них призначити на передплати тим членкам, які не можуть цього зробити власними засобами.

Якби в кожному Відділі знайшлася така ентузіястка "Нашого Життя" як А. Біловус, журнал мав би заповнену тривалу матеріальну базу.

ПОДЯКИ

Інж. Михайло Плешкан, приятель США, пересилає ширі GRATULACIJI з приводу відкриття Музею США. З тієї нагоди складає 25.00 дол. -- цеглину на Музей.

Замість листовної подяки паням союзнякам 47 Відділу США в Рочестері Н. Й. і приятелям, які відвідували мене в шпиталі, або прислали листовні побажання виздоровлення, складаю 20.00 дол. на Музей США.

Ірина Шмігель

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Вийшло з друку — друге видання
нарисів з пережитого

УЛЯНА ЛЮБОВИЧ

Розкажу вам про Казахстан

Замовляти:

Ulana Lubovych
c/o "Our Life"

108 Second Ave.,
New York, NJ 10003

Ціна 5.00 дол.

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛА "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

За м. листопад зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	33,593.28 дол.
Поодинокі особи	6,069.14 дол.
Разом	39,662.42 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА СТИПЕНДИЙНУ АКЦІЮ СУА ЗЛОЖИЛИ В ЖОВТНІ 1976:

По 200.00 дол.:
78 Від. СУА, Вашингтон

По 100.00 дол.:
Др. і П-ні Теодор Небожук, Вест Сенека (Друга рата)

По 90.00 дол.:
83 Від. СУА, Нью-Йорк (доповнення стипендії за 1976 р.)

По 75.00 дол.:
П-во Ірина і Юрій Лаврівські, Тонаванда (доповнення стипендії) Др. Роман Топольницький, Вільямсвілл (доповнення стипендії) Др. і П-ні Андрій Дякун, Вільямсвілл

Разом 615.00 дол.

ДО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ОКРУГ І ВІДДІЛІВ — ЧЕРГУВАННЯ ХРОНІКИ

Округи пришлють свою хроніку в такому порядку:

Округа Дітройт до кінця грудня до числа за лютий.

Округа Чікаго до кінця січня до числа за березень.

Округи Північний і Південний Нью-Йорк до кінця лютого до числа за квітень.

Окружна Управа Філядельфії і Відділи міста Філядельфії до кінця березня до числа за травень.

Відділи Округи Філядельфія до кінця квітня до числа за червень.

Округа Нью-Йорк до кінця травня до числа за липень-серпень.

Пригадується про обов'язок присилати хроніку переписану на писальній машинці з подвійним відступом поміж рядками. Те саме стосується Відділів далекого віддалення.

Ніяк не скорочувати слів "український", назов окремих референтур і самого слова "референтка". Писати їх у повному звучанні.

Реченці надсилання хронік мусять бути дотримані.

Марія Барагура
пресова референтка

СТРОСТУВАННЯ

У пожертвах на Музей СУА ч: 10 Н. Ж. стр.: 8 подано М. Свй-І. Галамай 20 дол. має бути **Марія Свйтії — Іванна Галапац**

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н. Ж." ВПРОДОВЖ М. ЛИСТОПАДА 1976 Р. НАСПИЛИ ТАКІ ПОЖЕРТВИ:

Відділи

500 дол. — 64 Відділ — Нью-Йорк

500 дол. — 92 Відділ — Менвіл — Н. Дж.

Разом 1,000.00 дол.

окружну конференцію організаційних референток в Дітройті)

10 дол. — Меланія Дісяк — Дітройт

5 дол. — Дарія Запар — Нью Джерзі

50 дол. — пожертву проголошено в листі "Замість квітів"

Разом 165 дол.

Поодинокі особи:

100 дол. — Любослава Шандра — Чікаго (зворот коштів дороги на між-

Поля Книш
фінансова секретарка

СТИПЕНДИСТКИ З БРАЗІЛІЇ

Надійка Музика - стипендистка
102 Відд. СУА, Геммонд, Гері Індіана

Марія Дацишин стипендистка
49 Відд. СУА у Бофало

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТВОСЬМИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ОДИНАДЦЯТЕ

ЖІНКА І ПОЛІТИК

Дня 31. жовтня 1976 Український Конгресовий Комітет вручив Шевченківську грамоту волі видатній американці — конгресменці Міллісент Фенвик із стейту Нью-Джерзі. Таким способом все українське суспільство висловило їй своє признание й подяку за її старання про в'язнів-українців та за останній її досяг — створення Комісії, яка буде досліджувати порушення прав Людини в ССРСР.

Конгресменка М. Фенвик нам уже добре відома. Наш бюлетень "Українка у світі" перевів із нею інтерв'ю 1. жовтня ц.р. В цій одногодинній розмові, що відбулася в її бюрі у Вашингтоні, зібралося, немов у сочці, все проміння її щирої жіночої вдачі. Представниці бюлетеню, що відвідали її під проводом п. Лідії Лемішки, нашої членки-прихильниці, ледве встигали, за ходом оживленої розмови, вичерпати всі намічені питання.

Перебіг розмови частинно з'ясований у нашій пресі, а в цілості буде поданий в "Українці у світі". Отже не думаємо його тут переповідати. Та вистачить підкреслити в ній два моменти, що характеризують конгресменку як людину і політичного діяча.

Перший — це оборона прав людини. Вона — одержима тією думкою. Так, як інші люди захоплюються чи працюють у користь якоїсь справи чи якогось ідеалу, так вона глибоко переконана в тому, що треба поборювати всі порушення. І то байдуже, в якому розмірі це сталося. Немає в тому напрямку малого чи великого, кожна справа є

засаднича. Вона свідомо, що при теперішній кон'юнктурі багато досягнути не можна. Але старатися треба бодай у рамках, накреслених договором у Гельсінкі.

А другий — це справа її політичного успіху. Що саме дало їй найбільше вдовolenня? Шлях політика — твердий і мінливий. Та вона не змагає до признання, до влади. Їй вистачить, коли її законопроект прийметься в Палаті Репрезентантів. А таких проектів вона досить уже внесла. Майже всі гуманітарні закони — це твір жінок-парламентаристок. Аж до останнього її почину — створення Комісії, яка буде слідкувати за порушеннями прав людини в тих державах, що підписали договір у Гельсінкі.

Є ще третя риса, що добре характеризує М. Фенвик як людину. Це її відношення до мешканців свого стейту. Вона говорить про те, як про містичний зв'язок. Це виборці, що поклали свою надію на неї, повірили в її здібності і звертаються до неї за вивченням чи допомогою. Вона живо відчуває це зобов'язання і старається його виправдати.

І ось перед вами ціла людина — жінка і політик. Своїми прикметами вона переборолала твердий закон виборчої машини. І коли її партія мусіла передати пост президента іншій, то Міллісент Фенвик перейшла у недавніх виборах великою більшістю. І буде діяти в найближчих роках на користь своєї країни, пам'ятаючи про своє зобов'язання й супроти тих, що їх скривдила химерна історична доля.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З великим смутком повідомляємо організоване жіноцтво про велику втрату. Дня 7. жовтня 1976 р. відійшла у вічність бл. п. Катерина Мурашко, голова Союзу Українок Аргентини. Родом із Вінниці — вона після наших визвольних змагань виїхала на еміграцію і в 1923 р. вступила до Української Господарської Академії в Подєбрадах, яку закінчила в 1929 р. із званням інженера-агронома. Потім вчителювала в українській гімназії в Ужгороді. Тоді була теж секретаркою Жін. Секції Централі "Просвіти" і заступницею голови Укр. Клубу. Після окупації Карпатської України виїхала разом із чоловіком до Берліна, де працювала в 1940-45 у Німецькому Червоному Хресті. Завдяки цій позиції могла допомагати українцям-полоненим і вивезеним на роботу до Німеччини. По закінченні війни Катерина Мурашко втратила чоловіка і в дальшу дорогу еміграції виїхала з вихованкою сама. Доля

завела її в 1948 році до Аргентини, де довелось перебороти важкі початки. Але й тут брапа активну участь у громадському житті. У рр. 1962-1966 була членом Міжорганізаційного Жіночого Комітету, а в 1966-1971 заступницею голови Союзу Українок Аргентини. У 1972 р. вибрано її головою. Від 1968 р. увійшла до Української Центральної Репрезентації, яка є громадською централею українців Аргентини. У 1975 р. подбала про контакт із Комітетом Аргентинського Року Жінки, куди увійшли українські представниці, які тепер входять у Комітет Декади. У тому ж році Союз Українок Аргентини вибрав її Жінкою Року.

З глибоким жалем провело її членство СУА та й уся українська громада в останню дорогу. Вічна їй пам'ять!

Управа СФУЖО

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ СФУЖО

Фінансову Комісію СФУЖО засновано у США в 1968 р. Її прямування ішли дещо іншим шляхом, як тієї ж Комісії в Канаді, хоч збігалися в одному — у заходах для придбання фондів. Одначе ці заходи різнилися, беручи до уваги відмінні умовини дії.

Марія Харина — голова Фінансової Комісії СФУЖО

Maria Kharyna-Finance Committee Chairman of WFUWO.

У склад Фін. Комісії входять пані: — Марія Харина — голова, Марія Галій — секретарка, Марія Романенчук — касирка, Марія Леськів — архиварка. Членами є пані: — Володимира Ценко, Христя Сенік, Ольга Мосьондз. Голова Комісії бере участь у засіданнях Екзекутиви й Управи СФУЖО.

В основу діяльності Фін. Комісії ліг почин, що знайшов тривале місце у товариському і журналістичному житті нашої громади. Це є Балі Преси, що їх уже влаштовано чотири, а тепер підготовляється п'ятий. Цю розвагову імпрезу Фін. Комісія влаштовує спільно зі Спілкою Українських Журналістів Америки. Балі Преси допомагають популяризувати ім'я СФУЖО та наближують молодь до української преси. Балі Преси став уже одним із найбільш відвідуваних імпрез кожного сезону. Дохід з того Балю іде, в порозумінні зі СУЖА, на підтримку бюлетеню СФУЖО "Українка в світі". Найближчий, себто 5-ий Балі Преси намічений на 29 січня 1977 р. у готелі Бенжамин Френклин у Філядельфії.

Одначе Фінансова Комісія в США не обмежується тільки цією імпрезою. Щороку вона сама або в сполучі з Гуртком Книголюбів при Окр. Управі СУА і 20 Відділом СУА влаштовує імпрези. Для прикладу можна подати Вечір Укр. Журналістики спільно з СУЖА у Нью-Йорку, Вечір Письменниць та 10-ліття "Українки в світі" у Філядельфії. Впродовж 8 років існування таких вечорів було більше. Щоб придбати фонди Фін. Комісія впровадила виграші картин наших мистців, які виписьовуються під час Балю Преси або інших імпрез. Впродовж того часу вдалося Фінансовій Комісії приєднати певну кількість членок-прихильниць СФУЖО. Дальше — Фін. Комісія співпрацювала при всіх починах СФУЖО, як підготові Плен. Сесії 1972 р., при Ювілеї 20-ліття СФУЖО і розпродажеві ювілейних цеглин.

КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДОГО ЖІНОЦТВА В АНГЛІЇ

Дня 18 липня 1976 р. відбулась на оселі "Тарасівка" в Англії конференція молодого членства Організації Українських Жінок. Були також присутні сумівки з табору, що саме тоді відбувався. Доповідь на тему участі молодого членства виголосила п. Пеля Олексів. Вона пригадала, в якому віці були наші відомі громадські діячки, коли приступали до важливих починів. Вказала на приклад молодечих Відділів, що засновані заходами Союзу Українок Америки.

ЩОРІЧНИЙ БАЛЬ ПРЕСИ

Балі Преси, який уже традиційно влаштовує кожного року Фінансова Комісія СФУЖО та Спілка Українських Журналістів, відбудеться 29 січня у Бенджамин-Френклин готелі у Філядельфії. Діловий Комітет очолює Марія Харина, а від СУЖА Ольга Кузьмович. Заступницею голови Комітету є Людмила Чайківська.

Під час балю відбудеться вибір Кралі і Князівен.

Жюрі працюватиме в складі: ред. Василь Тершаковець — голова, ред. Ігор Дябога, мгр. Уляна Дячук, мисткиня Наталія Стефанів і інж. Лев Яцкевич.

На майстрів церемонії попрошено ред. Ольгу Кузьмович, Христю Сенік і мгр. Юрія І. Павлічка.

З Комітетом Балю Преси співпрацюватимуть редактори: д-р Анна Бойцун і д-р Василь Верган.

ПОДЯКА

Складаю 25.00 дол. на Музей СУА, які одержала від 61-го Відділу у Випані як зворот коштів за виголошення доповіді п. з. "Коровай".

Наталія Чапленко

КОНГРЕСОВА СЕСІЯ

Програмова Комісія, створена для підготовки Конгресу СФУЖО у Філядельфії, висунула думку влаштувати Передконгресові Сесії СФУЖО у різних країнах поселення. Така віліо проведена сесія дасть погляд на напрямні Конгресу і познайомить присутніх з його ідеями. А в різних країнах дальшого віддалення немає виглядів, щоб багато членок могло особисто взяти участь у Конгресі.

Матеріяли для Передконгресових Сесій вже є в підготовці. Окрім доповідей і панелів будуть також прозирки з важливіших етапів життя і праці СФУЖО.

СЕМІНАР ПРО УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЄ МИСТЕЦТВО

Дня 2 жовтня 1976 р. відбувся в програмі Вечірнього Інституту при Манітоському Університеті одноденний семінар. Його провела п. Оріся Пашак-Трач. В основу семінару лягла доповідь про символіку і розвиток українського народнього мистецтва, ілюстрованна 220 прозирками. У пляні семінару висвітлено також тричі нагороджений фільм Славка Новицького про писанку, при якому теж п. Пашак-Трач співпрацювала. З семінаром пов'язано також лекцію писання писанок.

Це дуже корисно, що з вивченням писанкового орнаменту поєднано пізнання символів українського народнього мистецтва.

Щиро дякую голові 16 Відділу СУА в Міннеаполіс — Ст. Поль, пані Мирославі Петришак і всім союзнякам за відзначення мого 75-ліття і дарунок. З цієї нагоди висилаю 20.00 дол. на Музей СУА.

Олена Карп'як-Бенцаль

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXIII

DECEMBER 1976

No. 11

Editor Marta Baczynsky

CHRYSTOS RODYWSJA

With the approaching Christmas Holidays, we offer sincere greetings to Regional Councils, to all Branches and all members of Ukrainian National Women's League of America.

We extend our greetings to our honorary President Lidia Burachynska.

To our fellow countrymen in the Ukraine — a blessed Christmas of strength and hope.

To all our friends throughout the world we offer our best wishes for a Happy prosperous and joyous New Year and a Blessed Christmas.

The Executive Committee U. N. W. L. A.

IN MEMORY OF HELEN LOTOTSKY.

Most of us saw Mrs. Helen Lototsky for the last time during the XVII Convention of U.N.W.L.A. in New York in 1974. This Convention celebrated the 50th birthday of our organization, of which Mrs. Lototsky was a co-founder. Now, on the first anniversary of her death, we look in retrospect at the woman who was Helen Lototsky and find a person of strong character and a loving disposition. Time will never diminish her memory, only accentuate and underline her life as a positive example for all.

One of the most notable traits of her character was the ability to reach people. It is said that the distance from star to star is sometimes lesser than that between two people. Helen Lototsky bridged that gap very easily with a sincere interest in the people she met, which put them at ease at once.

Her enthusiasm for projects at hand carried over to her co-workers and from her they learned to accept whatever task not as a burden, but as a joyous, important contribution to the overall commitment. Her pleasant manner always created an atmosphere of confidence and trust. Helen Lototsky was able to successfully communicate with people — a rare gift.

She is missed today. The legacy of her wise leadership, hard work and loving kindness will forever enshrine Helen Lototsky not only on the honor roll of our organization, but in all our hearts.

VASYL STEFANYK

An Ancient Melody

My sister and I sat on top of the clay-stove¹ in our white, shirts. Mother, still quite young, awaited the coming of the carol-singers from the church Brotherhood. Her white hemstitched sleeves seemed glad to cover her strong youthful arms.

"Children, don't be naughty when the Brothers come. Do be quiet. You'll find honey cakes and sugar up there. You may have as much as you like, only behave yourselves."

In a little while we heard the creaking of big boots in the snow in front of the windows. A hurricane of an ancient melody burst from manly chests. The carol told of a knight and how his faithful steed reproached him:

"You will sell me and then grieve as you recall me."

The horse continued to remind the knight of the wars he had carried him through — those with the Polovetsians,² Turks Muscovites.

The refrain of Ukrainian history sounded heroically counted by that horse.

"Behind me cannons roared like thunder."

I became frightened of those cannons and hid in the corner. But out of sympathy for the steed I began to cry. And Maria said: "You're always silly!" For this she got a poke in the ribs from me and began to bawl.

Mother could hardly make us calm down.

The carol-singers came into the house. The loaves of plaited bread on the table were almost as large as they. They carolled for mother, and they carolled for Maria, while behind me, on top of the clay-stove, cannons roared like thunder. And I was dying to see that steed, for he must have been different from our horses which pull the plow.

"Brother Semen, we will now carol for your little boy."

"If you please, Brothers."

*"Early, very early Vasyi³ arose,
By the first candle he washed his face,
By the second he dressed himself apace,
By the third he saddled his horse..."*

It seemed to me that I was already in the saddle and firmly vowing never to sell my steed;

"Come down and thank the Brothers."

My father picked me up in his arms and I kissed everyone's hard, iron-like hand. In return, I received a kreutzer from each of the Brothers. And when the palm of my hand could not hold so many kreutzers, my mother took them from me and tied them in a red kerchief.

My lips swelled from so much kissing, but I kissed every last one of them. Then my father carried me back to the top of the clay-stove.

MOTRIA KUSHNIR

WOMAN

VIEWS & NEWS IN WOMAN'S WORLD

Law, medicine, engineering and business are unquestionably four of the highest-paying career fields. Until the last decade they were also traditional bastions of the professional male. But no longer. The male of the species is finding that the number of women with whom one must compete has tripled in the last nine years. Moreover, men will find that the ladies are pushing for an even greater share of the action. A study conducted by the American Council on Education reveals that among college freshmen one female in six plans to enter one of these four fields; nine years ago only about one in 20 female students planned to do so.

* * *

This year, for the first time since 1969, the National Aeronautics and Space Administration will recruit candidates for the nation's astronaut corps. The new group is expected to include engineers, scientists and other technical specialists who are not pilots. The reason for the change is the development of the space shuttle, a new craft that may open space doors previously closed to all but a few.

Among those who were not, but now will be, encouraged to apply are qualified women. Since the astronaut program recruited candidates from among military test pilots — who were all men — women had little chance of being involved in the country's space exploration. With the shift in policy one more barricade falls away and will perhaps clear the way for a woman to take one small step that will represent a giant leap for womankind.

* * *

The women's movement has traditionally been most vocal and influential in English-speaking countries; however,

I fell asleep very happy. The money the Brothers had given me was soon spent, but the cannons behind me roar like thunder to this very day.

1. The top of clay-stove in a village cottage was flat. The peasants slept there and, in winter, kept warm.

2. A tribe roaming on the territory of Ukraine about a thousand years ago.

3; Basil.

(From "The Stone Cross" Publ. for Stefanyk Centennial Committee. Trans. J. Wiznuk)

The sparks fly up
and touch the petals
of a star
Which lets forth its fragrance
and listens to the
lingering sounds
Of the music played
in Deep Indigo
upon a leaf;

Olya Shewchuk

presented on prime-time TV is still a very poor one. The United Methodist Church TV-monitoring Project has published a report which states: "mostly women *are not* portrayed as professional, well-trained and educated, competent persons."

While the programs do not present positive role-models for the viewing public — and are particularly damaging to young viewers — the commercials are even greater offenders. For the ads "designed with Mothers in mind," the female consumer is shown to be an empty-headed, incompetent drudge concerned with only ring-around-the-collar, greasy oil, baggy pantyhose and squeezeable toilet tissue. For those ads directed at capturing male attention, women are used in a "decorative" capacity, as it were.

In response to pressure from lobbying groups who would like to see some improvement in advertising methods, the publicists respond with the same old excuse — namely, ads are to sell products, not to give us social messages. The point they fail to recognize is that every ad, good or bad, does more than just sell soap; built into the image are implicit messages which have a profound impact on societal attitudes. Ultimately, it is up to the public to boycott products if the advertising is offensive. This is the only way that we can let the image-makers know that their methods need to be upgraded.

the status of women is undergoing significant changes on a world-wide basis. For example: under Giscard d'Estaing's administration French women have gained much more visibility and, one would assume, power in the government. Five female ministers serve on d'Estaing's Cabinet: Simone Veil, health; Françoise Giroud, women's affairs; Helène Dorlhac, penal reform; Alice Saunier-Seïte, universities; and Christiane Scrivener, consumer interests. Under Ford's administration only one woman served on the Cabinet: Carla Hills, Secretary of Housing and Urban Development;

* * *

Valerie Andre has been named the first female general in the French army — at least since Joan of Arc. A 54-year-old doctor, parachutist and helicopter pilot, she has had more experience under fire than many of the male officers of her generation in Western Europe. She has been decorated with the Croix de Guerre and the Legion of Honor. With the recent appointment, General Andre now outranks her husband, a colonel in the reserves.

* * *

Television is not, nor has it ever been, a girl's best friend. The image of woman

* * *

The American Institute of Architects has very recently discovered the existence of women. Three years ago they passed a resolution calling for a "study of the status of women in architecture." After finding the obvious — that women's status in the field amounted to very little — AIA recommended an affirmative action program which is, at best, very modest and timid. The organization suggests greater participation of women in architecture and equal pay for equal work. Inasmuch as the provisions of anti-discrimination legislation legally require such action, AIA is simply following the letter of the law.

Women architects report a variety of problems, ranging from difficulty in gaining admittance to schools of architecture, to unequal pay for comparable work — up to 28% lower salaries — and slower advancement that often stops in the lower and middle echelons. Nevertheless, 1.2% of all registered architects

in the nation are women and they are clearly hard workers, since they perform a disproportionate 3.7% of all architectural work. Over the next decade their ranks are expected to grow significantly. In the near future it is most probable that a house which Jack built will be demolished to make way for a high-rise office complex Jill designed.

* * *

Children who attend schools headed by female principals have reason to count themselves among the fortunate. Dr. Neal Gross and Dr. Anne B. Trask, two education experts, have conducted a study which revealed that pupils' academic performance and teachers' professional performance are higher on the average in schools administered by women.

The underlying reasons for the greater effectiveness of female administrators is as follows: 1) women principals exert greater control over their faculty members; 2) contrary to popular

belief, staff morale is higher in schools managed by women; 3) females taught on the average of three times longer than males before being promoted to the position of principal and, thus, had much greater teaching experience; 4) women expressed greater concern for individual differences among pupils and placed greater emphasis on the school's responsibility for social and emotional development of the child.

Given these facts, it is all the more distressing to find that the percentage of women elementary principals has sharply declined in recent decades and that few secondary schools are administered by women. Drs. Gross and Trask state that in 1928 55% of administrators were women, but by 1958 the proportion dropped to 38%; in 1971 the sex ratio fell even further to 21%. The researchers contend that their findings imply that steps should be taken to reverse this trend.

NASHE ZHYTTIA ENGLISH DIGEST

EDITORIAL

from the desk of Ulana Lubovych — Editor

In bidding good-bye to the old year and greeting the new, one always wants to say something happy and joyfull. One would like to boast of past accomplishments, of hopes realized. One also would like to expand plans and ideas for the future. However, even though I am an incurable optimist, I feel a bit pessimistic going through the mechanics of putting out this last issue of OUR LIFE in 1976.

Two problems are the cause of my low spirits and both have to do with our magazine.

One: the lack of professional assistance leaves our journal dependent on the same few people (and I mean few) month after month. This is a very serious and precarious situation.

Two: a publication which does not receive financial support from advertisement must have substantial outside funding in order to survive. Subscriptions alone cannot uphold the tremendous costs of such a project. Although we have supporting funds, they are — low.

The problems I have described are real and demand urgent consideration. As with everything in life, our magazine has enthusiastic fans and those who criticize and complain. But that aside, how would we all feel if OUR LIFE ceased to be published? I think we would all be losers,

As this year comes to an end, I have allowed myself to share these few complaints with our readers.

Hopefully, the new year will bring changes for the better.

Best of everything in the New Year — Health and Happiness and the realization of all your fondest wishes.

THE UKRAINIAN MUSEUM SHOP.

The Ukrainian Museum in New York boasts of a little shop which, especially now with the holiday approaching, can serve as a treasure chest for gift ideas.

The Shop features articles of folk art creativity — for decorative purposes or for practical use for the home. There are ceramics, wood carvings, embroidery, jewelry. Christmas cards and decorative post cards.

The Shop will accept mail orders.

For information, please write:

Ukrainian Museum
203 Second Avenue
New York, N. Y. 10003

Telephone: 212 228-0110

or visit:

Wed: 1-5	Sat: 1-5
Frid: 3-7	Sun: 1-5

MY ANCESTORS

My ancestors did not come on the Mayflower. They had no chests, no belongings — only strong backs and high hopes. They came in cheap and dirty overcrowded steamers.

Shakespeare was a man of whom they'd heard little — understanding only the lyrical sounds of his words. For those who came first, just to earn their bread, even Shevchenko was a stranger.

They were not named Smith but Shabatura, not Revere, but Moroz. And, instead of Bills and Johns, they were Vasils and Ivans.

The women they chose were not chosen for their father's wealth, but rather for their ability to clear fields, give birth and continue planting.

And yet, they came.

And this land became not only the land of opportunity but of freedom —

And they continued to come, for abstract things like ideas, beliefs and rights — for the right to speak in the language they strove to preserve, think the thoughts that came from within.

And they learned to forget — for no one heard of their language, could pronounce their names, or was concerned about their beliefs.

They learned new words — protocol, politics, detente. And they found new

gods — cars, prestige and Ivy League — class.

But still, where once they were little Russians, they remained little Ukrainians. Where they had fought for their rightful place, they became quotas. When they admired one who "made it", they were called biased.

Until one day, a voice from afar shouted "You have no prison walls but those of your mind! "You have no guards but yourselves!"

And once again, they struggled — struggled to be free to speak the language they strove to preserve, and to think the thoughts that came from within.

ANONYMOUS

OUR COVER

Our cover this month, **Christmas Fantasy** is the silkscreen executed by artist Rem Makmudovych Bahautdyn

Mr. Bahautdyn presented a very interesting and successful exhibit of his work in the New York City last November. Although many were familiar with his work on fabric and paper, the exhibit featured a new facet of the artists talents, impressions on metal such as aluminum, brass.

The main theme running through the works was the artists preoccupation with religious mysticism entwined with Ukrainian traditions and history.

What to Read

Ievhen Sverstiuk. **Clandestine Essays**. Translated and edited by George S. N. Luckyj. Publication date: July 30, 1976.

Recent dissent in Soviet Ukraine differs strikingly from dissent in Russia. It is concerned with the preservation of the national culture, while it simultaneously pleads for the restoration of civil liberties. Along with other well known Ukrainian dissenters—such as Moroz, Dziuba, and Chornovil—Ievhen Sverstiuk belongs to the forefront of the Ukrainian dissent movement.

Here, for the first time in English, are his finest essays dealing with Ukrainian literature and history; they show his deep concern for human as well as national values. Sverstiuk is an essayist par excellence, since form and expression dictate the flow of his argument. In a free country he would enjoy a high reputation. Today he is serving a seven-year sentence in a Soviet concentration camp. Although Sverstiuk's essays were never published in Ukraine, they enjoyed wide clandestine circulation—especially his demands for ecological sanity, for the recognition of the value of public opinion, and for the reinvigoration of a soulless bureaucracy through contact with the grass roots.

Published for the Harvard Ukrainian Research Institute, **Clandestine Essays** should be of interest to the student of Soviet affairs and to the general reader.

continued on cover

RESOLUTIONS OF UNWLA BOARD PASSED AT THEIR ANNUAL MEETING.

1. MEMBERSHIP

a. convene a bi-annual seminar for membership chairwomen of individual branches

b. periodically organize membership drive campaigns

c. conduct membership conferences in the Ukrainian language

2. CULTURAL

The Ukrainian language is one of the most important elements in the preservation of our Ukrainian identity. The new By-Laws of UNWLA (#10) confirm the learning and nurturing of our language. Adhering to this, the cultural chairwoman of UNWLA will present a program for Regional Councils and

Branches which will facilitate and promote the learning of Ukrainian language.

The Cultural Chairwoman proposed that this subject be discussed in Our Life magazine.

3. EDUCATION

a. Education conferences will be scheduled for education chairwomen and nursery school teachers, provided by Regional Councils

b. Presidents of Regional Councils will help promote the tape — "The World — a big school".

c. Presidents of Regional Councils will supply names of teachers and pertinent information about existing nursery schools.

4. WELFARE

1. Branches will buy subscriptions of Our Life magazine for senior members who cannot afford to do so themselves.

2. Solidarity Day which is scheduled for January 12 will be a day of fund raising for political prisoners.

5. PRESS

1. See to it that Branches, in keeping with the By Laws, fully subscribe to Our Life.

2. Branches should find subscribers for Our Life outside of membership

3. Solicit sponsors for individual theme — pages in Our Life

4. Build up and popularize the Press and Reserve Fund of Our Life

КУХОВАРСЬКА КНИЖКА В ОДНОМУ ПРИМІРНИКУ

Ілюстрації до "Куховарських книжок в одному примірнику" — виконані Орестом Слупчинським.

Посеред численних традицій, які так пильно стараємося передати нашим дітям, є одна, що хоч і відома в цілому світі, та в нас, українців, має особливе значення; це — українська кухня.

У кого ж бо, як не в нас, куховарення і традиційні страви є так тісно пов'язані з народними обрядами й усіми річними святкуваннями? Цей обов'язок передати традицію нашої кухні лежить особливо на нас, жінках старшого покоління (пробачте, мої ровесниці та товаришки, за це неприємне вікове визначення), які ще можуть своїм донькам і невісткам вяснити, яка різниця між українським і галицьким борщем, між пирогом і вареником, чи мазурком і мандриком. І ще лише невелика горстка нас може перекласти нашим молодим господарям всі ці добрі та випробувані приписи з польських куховарських книжок славної Монатової чи Дісльової.

Треба також узяти до уваги, що ледве чи котрась із дочок чи невісток матиме терпеливість відчитувати заялозені, знищені віком та вживанням карточки з нашими приписами, які тримаємо в кухонних шухлядах або в зошиті, якого кожна картка гуляє вже сама для себе.

Отож, маючи на увазі цю "важливу історичну місію", яка лежить на моєму поколінні українських жінок, я рішила не лише говорити про це — але й зробити щось на ділі.

Унаслідок обидві молоді жінки, що повинні нести далі традицію нашого роду, одержали в день вінчання, поруч

родинної хроніки (до речі, з прецікавими споминами бабуні, які дали більше знання історії перелому 19/20 століть, як найкращий підручник), також як особливий дарунок, книжку з куховарськими приписами.

Там були, поруч порад із мого довголітнього куховарського досвіду, приписи родинні, починаючи від прабабунь і кінчаючи на випробуваних моїх з польських та східноукраїнських книжок. Там теж (щоб не забули!) — приписи різдвяних і великодніх страв, як також приписи на гостини з холодними чи теплими стравами, достосовані вже до сьогоднішніх обставин і можливостей молоді господарині.

Усе, розуміється, переписане на машині (щоб не було мороки з відчитуванням!), вкладене у книжку із роз'єднаними картками на коліщатках, які можна витягати або згодом докласти із збільшенням приписів. А що треба дбати не лише про насолоду шлунку але й ока — мені пощастило намовити наших відомих мистців зробити до цих книжок відповідні ілюстрації.

Ось так і постали мої видані в одному примірнику куховарські книжки, як найбільш особистий та пригожий з нагоди весілля дарунок від мами.

Розуміється, між писанням одної і другої книжки проминуло декілька років, в яких дещо змінилося, тож і приписи змінені відповідно до смаку і звичаїв молодих подруж. Тому кожна книжка є справді "видана" лише в одному примірнику.

Кілька років тому мала я ще додаткову роботу: перемінювати всі приписи з кілограмів і літрів на фунти, унції та

горнятка. Сиділа отже при машинці обставлена горнятками, порівняльною вагою, плинами, мукою і товщем — рахувала, міряла і важила в безконечність і це забрало левину частину часу на написання книжки.

Сьогодні ця праця вже непотрібна, бо саме коли ми, старі господині, "перевчилися" на англійський спосіб міряння і важення — цілий світ повертається до старої метричної системи. Отже цього року було мені вже куди легше створити нову книжку "Приписів і порад для молодої господині". Все ж і цього разу я подавала точно припис і скількість складників, бо ніяка молода господиня не любить і не розуміє, що це значить: "додати муки, скільки забере", або "зробити тісто таке густе, як на вареники". Тому, якщо в нас є такі загальні родинні приписи і ми самі знаємо як за ними варити, то коли даємо їх молодим господарям, треба собі таки завдати труда й усе точно переміряти, а то й зварити на пробу.

Проте, чи менше чи більше роботи приносили мені ці мої книжки в одному примірнику, — вдоволення з передання цієї традиції і радість моїх молодих господинь з такого дарунку були для мене високою винагородою.

О. Кузьмович

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ З "КУХОВАРСЬКОЇ КНИЖКИ В ОДНОМУ ПРИМІРНИКУ"

- Господиня повинна мати завжди вигідний одяг, щоб свobodно порушатися, схилитися до печі і підносити горшки чи тарілки. Одяг не повинен бути з матеріалу, на якому пізнати плями.
- Горіхи волоські dokonче коштувати перед уживанням: є часом старі, тоді смакують як старий товщ та можуть знищити цілу страву.
- Всі страви, які "підбивається" жовтком, не можна заварити, бо звурдяться.
- Ніколи не вживати ножа з м'яса, зокрема з ковбаси, до краєння солодкого.
- Ніколи не варити нічого з капустою в день, коли приходять гості. "Запахтять" цілу хату!
- Уважати на всі страви, що можуть "запахтять" холодильник. Це: ковбаса, капуста, страви з часником. Держати їх під щільно зав'язаним пластиком.

- Не давати ніколи на гостину страв, які вперше варимо. Треба перед тим добре випробувати приписи.
- Укладати меню на гостину так, щоб не було багато страв, які треба приготувати в останній хвилині.

У КУХОННИХ НАГЛИХ ВИПАДКАХ ДЗВОНИТИ:
ч. тел. Мами

У ШЛУНКОВИХ НАГЛИХ ВИПАДКАХ ДЗВОНИТИ:
ч. тел. домашнього лікаря

Увага: Ніколи не проливайте сліз над кухнею, як щось не вдасться; шкода очей і нервів!

Із досвіду Мами

ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

ДОЗЕМНО:

1. Нова українська культурна установа в Нью-Йорку.

ПОЗЕМНО:

1. Ім'я еміграційної поетки (співробітниці "Нашого Життя").
2. Ім'я поетки і письменниці, якої твори недавно перевидано в Канаді.
3. Ім'я одного з редакторів щоденника "Свобода".
4. Рідко вживане чоловіче ім'я.
5. Ім'я українського актора і режисера.

1				
2				
3				
4				
5				

Розв'язка з попереднього числа

УНС
БРАТИ
ПРОШАКИ
ПЕРЕЛАЗ
ПОБАЖАННЯ
ДАНИЛЮК
ВИСТАВА
ВАТРА
МЯЧ

Свитка з України

Знов прибула до нас свитка, себто плащ народнього крою, як його тепер носять в Україні. Подаємо на світліні.

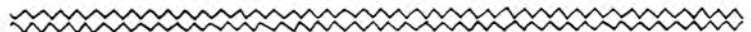
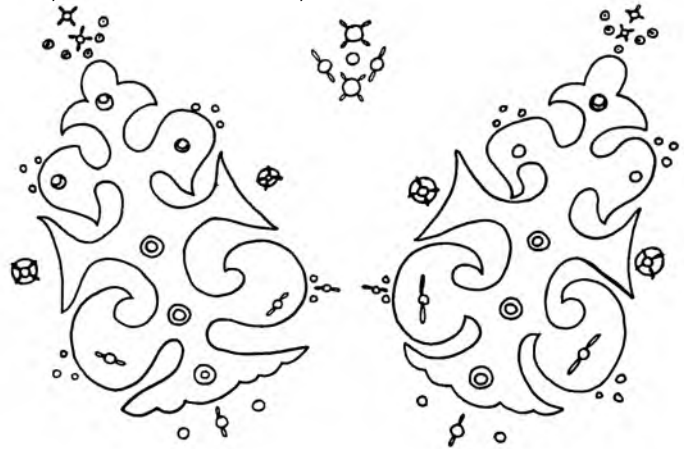
Свитка виконана з міцного сірого сукна (його звать "шинельним"). Крій спини й обох передніх піл рівний. Рукав вшитий на народній лад, себто надточений гезкою, але при помочі глибоких зарізів. Рукав рівний. Комір круглий, лежачий. Свитка підшита сірим шовком.

Прикрасу свитки творять поодинокі мотиви і тяглий взір. Матеріалом

прикраси є сукно ясносірої краски. Викроєний за шаблоном він є прикріплений декоративним машиним швом до основного матеріялу. Поодинокі мотиви є в трьох величинах — найменший на комірі, середущий на рукаві (у висоті ліктя), а найбільший внизу на полі плаща. Тяглий взір примінений на комірі, здовж поли. Окрім того комір і поли обшиті зубцями з обох матеріялів. Ними обведені також гезки, приточені до рукава.

Спереду є пришиті дерев'яні гудзики, а з сукна зроблені петлі.

Свитка з сірого сукна народнього крою

Прикраса свитки у формі мотиву, запозиченого в народніх свиток чи кожухів

Прикраса свитки у формі тяглого взору

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НОВОЇ АНГЛІЇ

ОКРУЖНА УПРАВА СУА НОВОЇ АНГЛІЇ

Окружна Управа, яку вдруже очолила Лідія Фіцалович, почала свою каденцію у квітні 1976 р.

Працю розпочато підготовленням до святкувань 200-ліття Америки та 100-ліття українського поселення. Голова Окружної Управи брала участь у кожному засіданні УККА. У тісній співпраці з іншими організаціями приготовлено величавий похід на параді етнічних груп Нью-Гейвен. Союзники виступали у наших народних строях, за що дістали першу нагороду від мейора міста як найкраща група. У похід брали участь також союзники з Бриджпорту у проводі з їх головою, М. Шуст, на запрошення голови Округи, Л. Фіцалович. Разом з двома місцевими Відділами, 66-им і 108-им, членки Управи, М. Гижя, М. Антонишин, С. Горбата, О. Мандич, С. Сивак та О. Зінич приготували кіоски з українськими мистецькими виробами, відбували джигури і ширили інформації про СУА, стараючись приєднати нових членок.

На організаційнім відтинку своєї діяльності Управа розіслала листи до Відділів зі закликом приєднувати нове членство та давати датки на Музей. В травні голова Л. Фіцалович брала участь у конференції організаційних референток в Нью-Джерзі. Округа рівнож була запрошена до участі в Конференції орг. референток Нью-Йорку, де М. Гижя виголосила доповідь. В Нью-Гейвен була запланована міжокружна конференція виховних референток, але з незалежних від Управи причин не відбулася. Членки Округи брали участь в Дні Союзянки на "Союзівці". Референтка суспільної опіки, О. Посполита перевела збірку на одноразову стипендію і чек у сумі 200 дол. переслано до Централі. Від себе членки Окружної Управи зложили 50 дол., як даток на Музей, який голова Л. Фіцалович передала на посвяченні Музею 2-го жовтня. Відділи Округи Нової Англії далеко віддалені від себе. Щоб нав'язати ближчий особистий контакт, голова Округи й організаційна референтка О. Зінич запланували в недалекому майбутньому відвідати Відділи в Бостоні та Провіденсі.

Н. Троян
пресова референтка

Лідія Фіцалович голова Окружної Управи — Нова Англія.

Lidia Fitzalovich-Chairman of the New England Regional Council.

25 ВІДДІЛ СУА В РОВД АЙЛЕНД

Членки Відділу з повною посвятою віддають свій час, щоб надаліше втримати цю малу клітину центром українського громадського і культурно-освітнього життя в Ровд Айленд.

В звітному часі від травня 1975 до травня 1976 Відділ влаштував одну товариську забаву, відбув 5 ширших сходин і 4 засідання Управи. Сходини з товариською гутіркою і кавою часто відбуваються в домах наших членок. Найбільше фінансово успішною імпрезою є наш вже традиційний різдвяний базар, що відбувся 7 грудня в залі української кат. церкви у Вунсокет.

Відділ влаштував також два рази каву по Службі Божій, а дохід призначив на добродійні цілі. Допомагаємо суботній школі українознавства — майже всі учительки і директорка, І. Ганушевська є активними членками нашого Відділу.

В травні репрезентували ми нашу громаду на Міжнародному Фестивалі при Бравн Університеті в Провіденс, влаштовуючи там кіоск з українськими експонатами народного мистецтва і українськими стравами.

Наша культурно-освітня референтка Таїса Децик двічі виступала у фарм Мюзіум, демонструючи писання писанок і українські вишивки.

У вересні Відділ брав участь у фестивалі, "Салют ту Вимен оф Ворвік" Тут на столах були розложені мистецькі експонати, писанки, українські та англійські видання. Багато зацікавлених глядачів розпитували про Україну.

Суспільна опіка висилає посилки з

уживаним одягом потребуючим до Бразилії. Пані відвідують хворих по лікарнях і піклувальних домах. Дві членки Управи, Ірена Ключас і Таїса Децик взяли участь в Окружному З'їзді в Нью-Гейвен 7 березня 1976.

Відділ є членом УККА. В 1976 році закуплено цеглини на суму 100 дол. на Український Музей.

Ірена Ключас

66-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. О. КИСІЛЕВСЬКОЇ НЬЮ-ГЕЙВЕН.

(Звітний час від 1 січня 1976 р. до вересня 1976).

Відділ започаткував свою діяльність на 1976 р. жалобними сходинами в 40-ий день смерті почесної голови-основниці СУА бл. п. Опени Лотоцької, які відбулися 11 січня 1976 р. Про це подала я допис до "Нашого Життя".

Другою імпрезою була наша традиційна просфора. З добровільних датків вислано суму 300.00 дол. до Бразилії на виховання священиків.

15 лютого відбулися загальні збори. Головою вибрано Р. Яхницьку.

В травні влаштували ми "Весняні Вечерниці" з презентацією ґрадуантів. Вітаючи гостей культурно-освітня референтка Надя Лодинська відмітила, що це вже одинадцятий рік 66 Відділ влаштовує такі вечерниці, з яких весь дохід висилає на Український Католицький Університет до Риму на руки Блаженнішого Кардинала Йосифа.

Л. Кизик, заступниця голови запрезентувала 6 пар ґрадуантів.

Голова Р. Яхницька бажала ґрадуантам успіхів та закликала, щоб не забували імені "Україна", куди доля не кинула б їх. В імені ґрадуантів Люба Козюпа, абсолювентка "Рідної Школи", висловила подяку о. парохові, учителям і батькам за те, що вщепили їм любов до України і дали підставу здобувати даліше знання. Відтак відбулися танці. Вислано до Риму 500.00 дол.

Дня 26 і 27 червня Відділ відсвяткував 200-ліття незалежності Америки і 100-ліття поселення Українців в Америці.

Про це був допис у "Свободі" з 8 вересня ц. р.

Ми мали цікавий товариський вечір, на якому голова Р. Яхницька поділилась з нами своїми вражіннями після повороту з України.

До нашої програми належить ще влаштувати два базари і продаж

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1976

печива, щоб сплатити зобов'язання до Централі.

Перед нами ще 2 важливі завдання: відсвяткування 20-літньої річниці смерті нашої патронки О. Кисілевської і 20-літнього ювілею заснування Відділу.

Коли взяти до уваги, що Відділ нараховує 32 членки з яких більшість працюють зарібково, то можемо бути горді, що досягли 20-ліття, допомогли тисячами доларів хворим, сиротам і дітям, поверх десять тисяч доларів ми вислали до Риму на Український Католицький Університет і тисячі доларів на різні наукові й інші установи.

Це фінансова допомога. У моральній і національній площині доповідями, імпрезами і забавами притягаємо молодих людей, даємо їм приклад і вони змагають та прагнуть до тої самої цілі, що і ми, хоч застерігають собі свою окремішність і ідуть власними стежками.

Олена Томорук
пресова референтка

73-Й ВІДДІЛ БРИДЖПОРТ, КОНН.

Відділ відбудув 6 ширших сходин і 3 засідання управи. На ширших сходинах звичайно були читані цікаві реферати, приготовані членками Відділу. 18-го січня сходини були присвячені сл. п. Олені Лотоцькій. Реферат про життя і діяльність цієї визначної союзянки прочитала культурно-освітня референтка Оля Пендаківська.

31 січня відбувся вечір, на яким членки демонстрували печення тортів. В лютому переведено збірку на пресовий фонд "Нашого Життя". Зібраних 46 дол. переслано до Централі.

26-го лютого за ініціативою нашого Відділу відбувся виступ на телевізії в Нью-Гейвен співацької пластової групи "Гуцулки" і танцювальної групи "Дніпро".

Також в лютому відбувся в церковній залі показ писання писанок, який провадила імпрезова референтка Ольга Лупа. 27 березня знову відбувся показ писання писанок — цим разом у публічній бібліотеці. Мистецтво писання демонструвала Ольга Лупа і її донька Тері. Крім цього в бібліотеці влаштовано мистецьку виставку, а також прибрано великодній стіл. В цей самий час в іншій кімнаті бібліотеки Оля Пендаківська демонструвала вишивання. Багато зацікавлених американців відвідало нашу мистецьку виставку. Дуже

Кіоск 73 Відд. СУА на Міжнародньому Фестивалі в Бриджпорті, Конн. 20 червня 1976 р.

Ukrainian booth of Br. 73 during the International Bridgeport, Festival in Conn. (June 20, 1976)

цікавим був для них великодній стіл М. Шуст. Голова Відділу давала пояснення про українські оригінальні великодні страви і звичаї, роздавано надруковані англійською мовою летючки з поясненнями. Глядачі навіть могли попробувати паску. Досить велике число американських жінок виявило зацікавлення українською вишивкою і тому рішено перевести в бібліотеці курс вишивання, який почався 15-го травня, а закінчився 22-го червня. Разом було 10 лекцій. На закінчення учасниці влаштували виставку своїх вишивок. Курс закінчило 12 жінок. В квітні, перед Великоднем, влаштовано святочний стіл у великій крамниці Скайдел.

На ширших сходинах 18-го травня Оля Сусла прочитала реферат про українські великодні звичаї. 20 червня Відділ брав участь в Інтернаціональному Фестивалі. Ми мали там гарну виставку вишивок, кераміки, різьби; крім того продавали наші страви й печиво, приготовані членками.

Чотири членки нашого Відділу разом з головою М. Шуст, на запрошення Округної Управи Нової Англії взяли участь у параді в Нью-Гейвен з нагоди 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення в Америці. Це відбулося 27 червня.

24-го жовтня влаштовано академію в честь жінок в'язнів на Україні. Свято відкрила Оля Пендаківська, культурно-освітня референтка. Реферат про жінок в'язнів в Україні прочитала Христя Маєвська — 83 Відділ СУА в Н. Й. Ігор Пендаківський, син нашої культурно-освітньої референтки, висвітлив прозорки цих жінок героїнь і таборів, в яких вони караються. Жіночий і мішаний хори відспівали відповідні до свята пісні. Публіка була захоплена деклямацією маленького Олександра Катречка, "Наша Україна" П. Криници. Пластова група "Гуцулки" під проводом Оксани Тромзи, доньки нашої членки (всі

дівчатка доньки союзянок) проспівали кілька пісень; пластунка Ліда Пелешук продеклямувала вірш "Героїням". Академія відбулася успішно при чисельній участі нашої громади і гостей представниць Округної Управи Нової Англії. Після свята наші господарині, Юлія Бура і Ярослава Ковач гостили присутніх кавою і солодким. Тільки жаль нам було, що наша голова, яка вложила так багато праці до успішного проведення цієї імпрези, не була присутня з причини хвороби.

В найближчих днях маємо в плані передати до публічної бібліотеки книжку: "Ethnocide of Ukrainians in USSR".

Перед кінцем цього року є ще запланований показ печення і прибирання весільних короваїв, а при цій нагоді реферат про різні роди і значення короваїв.

Відділ є членом УККА. Наші членки беруть активну участь в імпрезах, влаштованих місцевим відділом УККА. Всі члени управи Відділу та велика більшість членства брала живу участь і помагала у влаштуванні згаданих імпрез. За це належиться всім щира подяка.

Пресова референтка

79 ВІДДІЛ СУА, БОСТОН

(Від 23 листопада 1975 до 17 жовтня 1976)

Тому, що нас тільки 16 (в тому 7 на емеритурі) ми не скликали засідань управи, а тільки ширші сходини. Було їх дотепер 8. Пересічне число членок на сходинах 8-9. Вже ввійшло в традицію, що наш Відділ влаштовує передріздвяний базар. Останньою відбуто його 7 грудня 1975. Всі членки причинилися своїм вкладом до його успіху.

Дня 11 січня 1976 влаштовано

"Різдвяну Зустріч" з мистецькою програмою, а саме: колядки при акомпаньяменті п. Стружа, фортепіанове сольо п. Вінтонова, фейлетон "Колядники" голови М. Турко, виступ дітей зі світлички під керівництвом їх учительки Тані Д'Авіньйон, деклямації Т. Смолинської та дуету Ірени Коваль і Галі Дуди при акомпаньяменті Ігора Ковалю. Накінець був чай і солодке. Імпреза пройшла в приємній атмосфері.

Відділ брав участь в імпрезах інших організацій. І так, у "День Жінки", який влаштували членки ОЖОЧСУ, др. Анна Чопик відчитала твори Лесі Українки, а М. Турко нарис: "Явори при битій дорозі" Медуниці. Дня 20 березня членки Відділу Таня Д'Авіньйон, Леся Парек, Христя Зоммерс, Таня Витвицька, Ольга Федорів і Стефанія Бордун брали участь у Інтернаціональнім Балю з показом і продажем українського печива.

Дня 14 березня 1976 Таня Д'Авіньйон, культурно-освітня референтка, Ліля Козицька й Леся Парек — імпрезові референтки виступали на Шевченківській Академії з інсценізацією "Хустини" Шевченка. Ця точка була одною з найкращих.

На заклик Централі Відділ дуже серйозно включився у святкування 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в Америці під протекторатом УККА. О. Федорів, касирка, очолила "День Спадщини", що відбувся у Капітолю 9 квітня. Влаштовано виставку українського мистецтва, книжок про Україну, урядження великоднього стола, писання писанок, кераміки, вишивання, гри на бандурі. Відбулося також прийняття, до котрого причинились членки. Др. Анна Чопик очолила комітет публічних зв'язків, а Христя Зоммерс проголошувала точки мистецької програми. Дня 17 жовтня відбувся чайний вечір, на котрім Таня Д'Авіньйон висвітлювала прозоріки зі Святої Землі, України й інших країн світу. Під час цієї імпрези Наталія Миколаєвич згадала теплими словами бл. п. Велодимира Смолинського і інж. Михайла Вінтонова — мужів наших членок. Вони оба були щирими прихильниками Відділу. Інж. Вінтонів виступав зі своїм хором на наших імпрезах. Їх пам'ять вшановано повстанням з місць і одно-хвилинною мовчанкою. Накінець Н. Миколаєвич попрощала від Відділу присутню з мужем Ольгу Бараник, першу голову Відділу, яка з родиною виїжджає з Бостону. М. Турко передала їй подарок від Відділу.

Референтка суспільної опіки Л. Чайківська, вислала пачки з одягом до Європи Сестрам Василіянкам та до

Бразилії. Л. Чайківська відвідує і допомагає хворим в кожній потребі. Вона знана в Бостоні із свого милосердя. Леся Кіндрачук, господарська референтка, одна з наймолодших членок, вив'язувалась дуже добре зі своїх завдань. Відділ розпродав 13 награних казок, які дістав від О. Климишин. У пляні на будуче є різдвяний базар. Членки Відділу М. Турко, др. А Чопик, С. Бордун, О. Федорів, Х. Зоммерс, Т. Витвицька і Вальцер працюють в комітеті 200-ліття Америки над підготовленням українського місяця грудня.

Наталія Миколаєвич
секретарка

93 ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ГАРТФОРД, КОНН.

(За час від січня до жовтня 1976 р.)

11 січня відбулося жалобне Богослуження і сходи у сороковий день смерті бл. п. Олени Лотоцької. Коротке слово виголосила Анна Любинська. У лютому управа влаштувала 6-тижневий курс вишивання. Участь взяло 10 членок. У березні управа запросила др. Т. Савицьку розказати про свою подорож до Бразилії та зустріч з українськими поселенцями. Розповідь була ілюстрована прозірками. Відділ зорганізував поїздку на зустріч з Леонідом і Тетяною Плющами.

Перед великодніми святами відбувся продаж печива і, як кожного року, членки СУА прибрали залю і столи на великоднє свячене.

3 нагоди 200-ліття Америки і 100-ліття українського поселення, 93 Відділ спільно зі 106 Відділом улаштував у місяці червні виставку українського народного мистецтва у публічній бібліотеці. З 93 Відділу влаштуванням виставки зайнялася Олександра Крупа.

В червні Відділ зорганізував поїздку на фестиваль у Нью-Джерзі. Відбулася також прогулянка на "Бобрівку" для членок, їхніх родин та приятелів. Тоді Відділ попрощав дві членки: Анну Любинську і Галину Стасюк, що виїхали з Гартфорду.

27 липня вислано до Об'єднаних Націй петицію в справі оборони Церкви на Україні.

Після літнього відпочинку зачалася підготовка до двох імпрез: відзначення 10-ліття Відділу та вишиваних вечериць. З огляду на повільні квілейних бенкетів Відділ відсвяткував 10-ліття спільним обідом. Зійшлися членки з родинами і в

дружній атмосфері провели кілька годин. Делегаткою Округної Управи була Оріся Мандич. Обідом і програмою проводила Анна Крамар. Короткий огляд праці 93 Відділу подала Ольга Платош. Гумореску: "Союз Українок косим оком" прочитала Катря Гадзевич. Найбільшу приємність присутнім зробила наша гартфордська "трійка": Оксана Кузьма, Меланія Кузьма і Люба Кінах. При фортепіановому супроводі Христі Кінах заспівали кілька наших гарних пісень. Зложилось так, що ця трійка співала на христинах нашого Відділу тому 10 років.

Дня 16 жовтня відбулися вишивані вечериць з великою кількістю гостей. Заля рясніла вишиваними суконками, блюзками і сорочками.

Ірина Скождополь
пресова референтка

106-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ГАРТФОРД, КОНН.

Хоч Відділ невеликий чисельно, але з запалом працює в гартфордській громаді. Сплатив всі зобов'язання до Централі і до Округної Управи. Є членом УККА. З доручення Головної Управи, голова Відділу Оля Якимів збрала підписи на петицію з протестом проти переслідування Церкви в Україні та в обороні політичних в'язнів. Перед Великоднем Відділ продав печиво та плястикові речі на підсилення каси. Вже третій рік господарські референтки Відділу висилають пакунки до сиротинця в Бразилії. Цього року вислано шість пачок. Відділ провадить світличку, яка існує вже п'ять років.

13-го червня відбувся пікнік для членок і їх родин. Погода дописала. Членки та всі присутні провели час в товариській атмосфері.

Щоб вшанувати 200-ліття Америки і 100-ліття поселення українців в США, жіночі організації в Гартфорді під патронатом УККА, влаштували мистецьку виставку в міській бібліотеці. Ця виставка тривала цілий червень.

16-го жовтня відбулися "Традиційні Вишивані Вечериць". Як звичайно, забава була вдала.

Дитяча костюмівка припала на 31-го жовтня, тому тема забави була "Halloween". В гарно прибраній залі діти безжурно і весело провели час. Забавою проводили Соня Платош і Стефа Сиротюк.

СПК

108 ВІДДІЛ СУА — 1976 РІК

Під проводом голови Слави Горбатої Відділ відбуває свої сходи щомісяця за винятком липня і серпня. Діяльність Відділу зосереджена передовсім на культурно-виховному відтинку.

У січні Відділ при допомозі 66-го Відділу СУА, улаштував у "Чапел Мол", — центрі міста Нью-Гейвену, — з нагоди святкування 200-ліття Незалежності Америки і 100-ліття перших українських поселень в Америці — виставку українського народного мистецтва. Виставка була відкрита кожного дня, крім неділі, протягом січня і вже в день її відкриття місцевий телевізійний канал інформував про неї, а місцева газета "Нью-Гейвен Реджістер" помістила докладний допис зі знімком. Виставкою опікувався спеціальний комітет, у склад якого входили: Геня Козак-Гарвій, Славка Горбата, Марійка Антонишин, Дізя Брочинська, Марійка Собко та Валя Ширай.

26-го лютого відбувся показ вишваних модерних суконь на місцевому телевізійному каналі. Показ був у заряді пань — Марійки Антонишин і Ніни Смитанюк.

8-го квітня знова на місцевому телевізійному каналі відбувся показ писання писанок під проводом голови Відділу, Слави Горбатої і Олі Нагорської.

26-го і 27-го червня Відділ брав активну участь у місцевому святкуванні 200-ліття Незалежності Америки і зосередив свої зусилля головню у виставці українського мистецтва. Про це святкування є окремих допис.

Тепер багато праці і зусиль Відділ вкладає в підготовку до базару, мистецької виставки молодих талантів та великих вишваних вечериць, які відбудуться 27-го листопада з оркестрою "Рушничок".

Відділ під проводом Гені Козак-Гарвій успішно провадить дитячий садок, який начислює 12 дітей.

Валя Ширай
пресова референтка

СВЯТКУВАННЯ 200-ЛІТТЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АМЕРИКИ В НЬЮ-ГЕЙВЕНІ

Цього літа місто Нью-Гейвен, як і інші міста Америки, відзначило 200-ліття Незалежності Америки. Міський комітет просив всі етнічні групи взяти участь в дводенні святі. Разом з іншими українськими і неукраїнськими організаціями 66 і 108 Відділи СУА взяли активну участь.

НАШЕ ЖИТТЯ, ГРУДЕНЬ 1976

*Світличка 108 Відд.
СУА в Нью-Гейвен
Nursery school of Br.
108 in New Haven;*

Виставку українського мистецтва очолювала Р. Яхницька, голова 66 Від. Славка Горбата, голова 108 Від. і пані Гижа з 66 Від. займалися продажем кераміки, вишивок, писанок тощо. Їм допомагали М. Собко, Н. Басевіус, М. Антонишин, О. Нагорська, Д. Попель, З. Сивак, В. Ширай і Г. Гарвій — всі членки 108 Відділу.

Марійка Антонишин і Оріся Зінич займалися мистецькою частиною виставки. За допомогою членок, М. Міковської, З. Сивак, С. Горбатої, А. Салемі і Г. Гарвій, вони показували, як писати писанки і всякі стилі нашої вишивки. Глядачі були дуже зацікавлені цією частиною виставки.

Кожна етнічна група провадила лекції своєї мови. З 108 Від. цим займався Геня Козак-Гарвій. Ці лекції так само інформували чужинців про

Україну.

Крім лекцій всі етнічні групи мали показ своїх народних танців. Дві наші союзнянки, Катя Снігурович і Дарія Посполита, хореографували, вчили і перевели цю частину святкування з великим успіхом.

Майже всі члени нашого Відділу брали участь в двогодинній параді спільно з іншими українськими організаціями. Українська група виграла трофей, будши одною з найкращих груп у параді.

Союзнянки були дуже задоволені із святкування і з того, що мали нагоду познайомити американську публіку з українським народом, його історією та мистецтвом.

Геня Козак-Гарвій
імпрезова референтка 108 Відділу

Союзнянки з Нью-Гейвен під час параду етнічних груп, з нагоди 200-ліття Америки.

UNWLA members from New Haven during the ethnic parade-part of the Bicentennial celebration.

Відділи поза Округами

107-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. Л. УКРАЇНКИ, САН ХОЗЕ, КАЛ.

За звітний час 1975-76 років Відділ взяв активну участь у суспільному українському житті і проявив себе виступами-виставками для американської публіки.

Загальні збори відбулися 10-го березня 1976 р. На зборах перевибрано минулорічну управу і референток. У склад управи ввійшли: Віра Зубрицька — голова, Стефа Меркело — заступниця голови, Оксана Сидорак — секретарка, Оля Візір — касирка.

В травні 1975 р. і в 1976 р. Відділ влаштував виставку для американської публіки в Мейфер Молл (в околиці Сан Хозе), на якій членки презентували та продавали зразки прикладного українського мистецтва — кераміку, вишивки, писанки тощо.

Свято Матері та закінчення зайнять у садочку відбулося в червні. Цього самого місяця Відділ влаштував виставку картин Ореста Поліщука.

Восени 1975 р. відбулися вишивані вечерниці, а в грудні відвідав дітей Традиційний св. Миколай.

Хор СУА під проводом Віри Шавлач вже кілька років виступав на всіх громадських святах і на вишиваних вечерницях Відділу. Цього року хор підготував скромний вечір української пісні і виступив 22-го вересня перед американською

публікою під час "Українського Дня" у Голден Гейт Парку.

На сходах відбувалися цікаві доповіді, підготовані культурно-освітньою референткою Ольгою Лукач, а саме: життєпис і діяльність Марії Заньковецької, Уляни Кравченко,

Соломії Крушельницької й інших видатних українських жінок.

Заплановано відсвяткувати 5-ліття Відділу концертом у честь Л. Українки для ширшої публіки.

Оксана Сидорак

107 Відд. СУА в Сан Хозе під час виступу в Golden Gate Park Зліва: Оксана Сидорак, Оля Візір, Ірена Недашківська, Віра Зубрицька, Анна Столець, Галя Маренін, Стефа Меркело, Віра Шавлач,

Br; 107 of San Jose during a performance at the Golden Gate Park from left: Oksana Sydorak, Olya Vizir, Irena Nedashkivska, Vira Zubrytzka, Anna Stoletz, Halia Morenin, Stefa Merkalo, Vira Shavlach;

ПОДЯКИ

Як вияв подяки 11-тому Відділові СУА в Трентоні за даток в пам'ять нашого брата **бл. п. др. Михайла Фостяка**, складаємо 10.00 дол. на Фонд Музею СУА.

Ярослава і Ярослав Лабки, Трентон

В подяку за співчуття і щирість до мене в час хвороби і смерті мого мужа **бл. п. Миколи Олійника** складаю 10.00 дол. цеглину на Музей СУА (через 89 Відділ СУА)

Оля Олійник

Щиросердечно дякую членкам 35-го Відділу СУА в Озон Парку і 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку, що так численно прибули до мене і потішали мене в горю по утраті мого дорогого мужа. Дякую за Служби Божі і участь в похороні. З вдячності складаю 10.00 дол. на Музей СУА.

Марія Сирота
членка 35 Відділу

Щира подяка сестрам **Союзнякам 47-го Відділу** за виказання багато теплого співчуття до материнського горя з причини передчасної смерті сина **бл. п. Романа Павловича**.

Складаю 50.00 дол. на Музейний Фонд і 50.00 дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Михайлина Пилипець

З волі Всевишнього відійшла від нас наша Найдорожча Мама, **бл. п. Іванна з Зафівських Сіякова**. Цією дорогою складаємо щиро-сердечну подяку всім за слова співчуття, поминальні Служби Божі, цеглини на Музей СУА і датки на Енциклопедію Українознавства.

Щире спаси-Біг
Оксана і Лев Щур

Складаємо дол. 10.00 на пресовий фонд "Нашого Життя".

Складаю сердечну подяку за співчуття та дари на добрі цілі в пам'ять мого мужа **бл. п. о. Павла Теодоровича** і складаю 25.00 дол. на Музей СУА.

Віра Теодорович — дружина

Дорогим членкам 11 Відділу СУА в Трентоні складаю сердечну подяку за вияв співчуття з приводу смерті мого незабутнього брата **бл. п. др. Михайла Фостяка**. Складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Романа Мицик

ДРУКАРСЬКА ПОМИЛКА

В числі 9-жовтень на сторінці "замість квітів" ст. 36 подано: Замість квітів на могилу **бл. п. Олекси Сідляка** складає на Музей СУА 50.00 дол.

11 Від. СУА Балтимор, Мд.
Має бути — **115 Відділ СУА Балтимор, Мд.**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

сп. п. *Марія Колодницька*

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 13-го квітня 1976 р. відійшла від нас довголітня членка **Марія Колодницька**, з дому **Климик**.

Покійна походила з села Підкам'янь, пов. Броди. Приїхала до Канади в 1909 році і вийшла заміж за Стефана Чернявського. Після смерті чоловіка й єдиного сина в 1938 р. одружилася з Йосифом Колодницьким.

Була скромною, щирою, жертвенною членкою. Крім СУА належала до Сестрицтва НЗПДМ і до 34-го Відділу Золотого Хреста. Всі три організації взяли участь в похоронах з прапорами. Від СУА прощали Покійну голова 26-го Відділу Катерина Кобаса, від Золотого Хреста Юлія Чайківська.

Покійна залишила в глибокому смутку чоловіка Йосифа, синову, членок 26-го Відділу і приятелів та знайомих.

Спи, Дорога Союзанко, хай американська земля буде Тобі легкою!

Управа 26-го Відділу

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 3-го вересня 1976 р. на 78-му році життя відійшла у вічність **бл. п. Марія Антонюк з дому Богай**, народжена в Терпилівці, повіт Збараж. Належала до 7-го Відділу в Акрон, Огайо від його заснування. Була прикладною і активною членкою. Працювала віддано, виконуючи 19 років працю касирки.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 17 жовтня 1976 року в Гамільтоні (Канада) відійшла у Вічність

бл. п. СОФІЯ ДУДКЕВИЧ СИДРИК

народжена 11 липня 1906 року в Рудні біля Львова.
Горем прибиті:

Тамара-дочка з чоловіком Петром Й. Потічним та дітьми Адріаною і Євгеном,

Ірина Тузьяк-сестра,

Ближча і дальша Рідня в Америці й Європі.

Після Другої світової війни спільно з своїм чоловіком Семеном затруднювала в своїм підприємстві новоприбулих до США земляків. Обидвоє були добрими і свідомими українцями.

Залишила в смутку чоловіка Семена, дочку Ольгу заможню Мек, сина Євгена, 3-ох внуків і брата в Україні.

Належала до Сестрицтва Української Православної Церкви св. Володимира на Пармі, Огайо.

Під час панахиди членки тримали свічки над відкритою домовиною. Покійну відправили на цвинтар родина і членки. Від 7-го Відділу попрощали Покійну членки — Білецька і Іваницька, згадуючи її працю для Відділу. Похована в Акроні на "Ровз Гилл Берял Парк".

Спи наша Союзанко, хай земля Вашингтона буде Тобі легкою! Пам'ять про Тебе залишиться між нами назавжди!

Анна Малий
пресова референтка

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу колишньої голови 77-го Відділу СУА **бл. п. Зінаїди Квітки**, складаємо цеглини для Музею СУА на суму 20 дол.

Окружна Управа СУА в Чикаго

В пам'ять **бл. п. Олени Лотоцької** складаємо на Музей СУА 25.00 дол.

20 Відділ СУА у Філадельфії

Замість квітів на могилу **бл. п. др. Івана Карвана** мужа нашої членки Олі Карван складаємо на Музей СУА 10.00 дол.

20 Відділ СУА у Філадельфії

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Мосьондза** брата нашої членки Олі Мосьондз складаємо на Музей СУА 10.00 дол.

20 Відділ СУА у Філадельфії

В пам'ять **бл. п. Зеновія і Ярослава Гусарів** братів нашої членки п. Іванни Яремко складаємо на Музей СУА 70.00 дол.

Членки 33 Відділу СУА
Парма, Огайо.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Павловича** членки 47-го Відділу СУА в Рочестер Н. Й. пересилають на Музейний Фонд (50,- дол.) і Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" (52,- дол.), а рівночасно складають щирі співчуття Матері Покійного Романа п. Михайлині Пилипець (47 Від.), Дружині п. Стефі (46 Від.) та Сестрі п. Любі Шмігель (46 Від.).

Управа і членки 47-ого Відділу
Рочестер, Н. Й.

Збіркова листа:

По 10,- дол.: Жовнірович Марія.
По 5,- дол.: Кулик Пелагія, Крамарчук Марія, Прийма Мирослава, Смерчинська Анастасія, Руснак Ірина, Капітан Анна, Гривнак Тамара, Костів Марія, Шутер Таня, Чорнобиль Анна, Мартинець Іванна, Тицька Олена.

По 3,- дол.: Михайлюк Ірина, Лозинська Марія, Лилак Марія, Залітач Стефанія, Ганушевська Ольга, Скріпльник Уляна, Джус Марія,

По 2,- дол.: Юрків Ірина, Андрусів Ксеня, Лецишин Марія, Годованець Софія, Залітач Марія.

По 1,- дол.: Бачинська Ольга.

Разом 102,- дол.

В пам'ять **бл. п. Іванни Сіак** матері нашої голови Оксани Щурової складаємо на Музей СУА 10.00 дол. на дочці покійної висловлює глибоке співчуття.

64 Відділ СУА в Нью-Йорку

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Зінаїди Квітки** бувшої голови 77-го Відділу СУА складають на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Членки 74-го Відділу СУА в Чикаго

ЛИСТИ

СВІТЛАНА КУЗЬМЕНКО

рис. Ярка Козака

За вікном сніжок летить.
Вітер завиває.
Діти вже свої листи
Шлють до Миколая.

Всі розгляне Миколай
І листи й прохання:
Від Марусі, Петруся,
Василька і Гані...

Кольорові олівці
Ліда хоче мати.
Просить авто й ковзанці
Для малого брата.

Просять хатку для ляльок.
Ляльці стіл і ліжко.

І багато діточок
Просять рідну книжку.

А Тамара в довгий лист
Довгу скаргу вклала:
Що торік Він не приніс,
Те, чого прохала.

— Може, очі від письма
В Тебе заболіли
І тому не розібрав,
Що Тебе просили?

Щоб на цей раз все приніс, —
Додала Тамара, —
Укладаю у свій лист
Добрі окуляри.

ДАЙТЕ ДРУГУ!

Песик скаржиться: "Вав-вав!
Котик в мене кістку взяв!
Я її ще й не догриз,
А він вже в садок заніс
І сховав там у траву...
Дайте другу! Вав! Вав-ву!"

К. Перелісна

рис. Ярко Козак

УКРАЇНСЬКА РІЗДВЯНА ЛЕГЕНДА ПРО СВІТЛЯЧКА

Не пам'ятає народ, коли тут три берестки виростали... Вони стояли під горбочком коло берега, там, де річка Вовча зігнула коліно мала, прудко текла прозора вода, а навколо цих трьох берестків степ, широкий степ... Вітерець колихав ковиль і нагинав перед берестками. Під зеленим гіллям відпочивали зморені мандрівники, крамарі, рашівці та хустинці з тяжкими торбами за плечима — вони несли хустки. Приходили ченці й черниці — вони давали молитву і добре слово кожному.

Так проходили століття. З часом зродився хуторець під берестками, над коліном Вовчої, придбав і назву "Берестки". Берестків давно нема, а хутір Берестки стоїть. Тут живе самотня бабуся Орина. Час від часу відвідують її діти, давно одружені. Кожному приємно після щоденної праці в місті відпочивати в матері на березі Вовчої, але й Вовча тепер не така — вона перегороджена греблею для електривни, і перед хатою бабусі Орини великий простір води, як море. Досить місця купатися влітку, а взимку рибку з-під льоду піймати. Бабуся має власну кізочку, що дає їй молочка.

Бабуся взяла дійничку, щоб подоїти кізочку, за нею пішов й маленький онучок Сашко. Він прислухався, як м'яко гурчить молочко в дійниці — бабуся доїть.

— Бабусю, — обізвався тихенько Сашко, — на вашу руку муха сіла, вона світиться!

— Дитинко, це не муха, це світлячок.

— Який світлячок?

— Я скажу.

Бабуся скінчила доїти, напоїла онука молочком, пригорнула його до себе й почала розказувати:

— ... Тихо і спокійно було у Віфліємі, але ніч була холодна, коли народився Ісус Христос. Мати його Марія мала лише відкриту стайню для захисту. Вона тут збрала сінця, щоб прикрити Своє Дороге Єдине, але більше нічого не змогла знайти. Прийшли віл та осел, лягли близько до ясел, де лежав Народжений Христос, вони нагрівали своїм теплом Народженого.

Прилетіли голуби, розкрили свої крила над Дитиною, укрили м'яко і гріли своїм пір'ячком. Прилетів манюсенький жучок. Він стурбовано дивився навколо, як допомогти? Чим нагріти Дитину? Але нічого не знаходив. Зажурився маленький жучок:

— Дуже я маленький — нічого не зможу зробити...

Але все ж надумав... почав працювати, тяжко було йому, але він вніс до стайні маленьку суху квітку й додав її до сїна, що гріло Дитину. Дитина простягла ручку і торкнулася до жучка. В той же час промін засяяв над маленьким жучком, як благословення з неба... і з тієї ночі світлячок світить світлом м'яким, ніжним, як світить промінь місяця...

Марія Жижка

Замість квітів

Замість квітів на могилу **бл. п. Одарки Деркач** матері членки 84 Відділу п. Катерини Черняк складає на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

84 Відділ СУА

Замість квітів на свіжі могили **бл. п. Миколи Олійника**, мужа нашої членки Олі, **бл. п. Миколи Черника**, мужа нашої членки Осипи і **бл. п. др. Юрія Реннера** сина нашої членки Мілі складаємо 45.00 дол. на Фонд Музею СУА. Родинам покійних висловлюємо ще раз глибокі співчуття.

89 Відділ СУА у Кергонксоні, Н. Й.

В пам'ять моїх батьків **бл. п. Степана і Юлії Децик** складаю на Музей СУА 75.00 дол.

Марія Децик Новадгі

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослава Гусара** закупили цеглини на розбудову Музею СУА (через 28 Відділ СУА в Ірвінгтоні) М. А. Гординські 50.00 дол, мгр Іван Яремко 20.00 дол., Ольга Духнич 10.00 дол. Всім жертводавцям щиро дякує дружина

Оксана Гусар.

В пам'ять найлюбішого Сина **бл. п. Юрія Реннера** складаю на Музей СУА 25.00 дол. (через 89-тий Відділ СУА)

Міля Реннер

Замість квітів на могилу дорогих родичів **бл. п. Ілії і Анни Войчак** складаю на Музей СУА 25.00 дол.

Анастасія Н. Псуй членка 28 Відділу СУА

В першу болочу річницю нашого найдорожчого та незабутнього мужа і татка, **бл. п. Віктора Володимировича** складаємо на Музей СУА 25.00 дол.

Дружина Марійка (Баб'як) Константин з діточками 96 Відділ СУА, Дітройт

Замість квітів на могилу **бл. п. Олексі Седляка** який помер в Балтімор, дня 17-го серпня 1976 складаємо на Музей СУА 25.00 дол.

Оксана і Василь Палійчук

В пам'ять **бл. п. о. Василя Танчака** складаю на Музей СУА 25.00 дол. (через 64 Відділ)

Поля Книш

В пам'ять **бл. п. Бориса Ржепецького** складають на Музей СУА 35.00 дол. (через 64 Відділ СУА)

др. Галина Скорецька — 20.00 дол.
Стефанія Салдан — 10.00 дол.
Ірина Волосенко — 5.00 дол.

Замість квітів на могилу довголітнього Голови Літ. Мист. Клубу в Нью-Йорку, **бл. п. др. Бориса Ржепецького** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

Ольга й Степан Крижанівські

Замість квітів на свіжу могилу у Львові **бл. п. Софії Воробкевич** нашої найдорожчої мами, бувшої союзки на Рідних Землях, складаємо на Музей СУА 20.00 дол.

Александра і Роман Воробкевичі

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії з Дуткевичів Сидорикової** складають на Музей СУА 20.00 дол.

Софія і Василь Леви

Замість квітів в пам'ять **бл. п. Ярослава Зарицької** складають на Музей СУА 20.00 дол. (дві цеглини) (через 21-ий Відділ СУА)

Параскевія Козяк Марія Козяк-Булик

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Надії Онишкевич** складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 15.00 дол.

Марія і Ярина Турко

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Велигорської**, творця Музею ЛУКЖ у Торонті, складаю 10 дол. на Фонд Музею СУА.

Лідія Бурачинська Філядельфія

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Велигорської**, моєї вчительки і матері моєї шкільної товаришки Любомири Велигорської-Денисюк, складаю 10 дол. на Фонд Музею СУА.

Володимира Ценко Філядельфія

Замість квітів на могилу **бл. п. Ярослави Зарицької** складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Юлія Сквіртнянська

Замість квітів на могилу **бл. п. о. Декана Фіцаловича** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол., а родині покійного висловлюємо щирі співчуття.

Др. Богдан і Ольга Фараонів

Замість квітів на могилу дорогої товаришки **бл. п. Дори Ільницької** складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Наталія Іванків

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Карпевич** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Софія Тимцюрак

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Карпевич** складаю на Музей СУА 10.00 дол.

Р. Богачевська

Замість квітів на далекі могили моїх найдорожчих: мужа **бл. п. Романа Левицького мгр.** права, реф. адміністрації Старости Коломийської Обл. старшини УГА, у тридцять річницю смерті у Вангені-Німеччина, та сина **бл. п. Ростислава Левицького** др. медицини, у п'яту річницю відходу у вічність у Мадрид-Іспанія, складаю на Запасний Фонд журналу "Наше Життя" 10.00 дол.

Зеновія Левицька — Чікаґо

Замість квітів на могилу мого, невіджалуваної пам'яті муже **Миколи Черника** складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 30.00 дол.

Дружина Осипа Черник

Замість квітів на могилу **сл. п. Миколи Черника** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Ольга Духнич

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Галини Круль** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол., а родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Анастасія і Володимир Кравси

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Богдана Павловича** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. дорогий родині висловлюємо глибоке співчуття.

Марія і Мирон Кузьма

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Мгр. Івана Карвана** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Софія і Богдан Голь з синами

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. др. Дмитра Ткачука** складаємо на Пресовий Фонд "нашого Життя" 10.00 дол.

С. Лазарко і С. Гайда

Замість квітів на могилу **бл. п. Бориса Ржепецького** складають на Музей СУА — (через 64 Відділ СУА), дружині покійного висловлюють глибоке співчуття.

Олена Процюк 10.00, **Євгенія Тріска** 10.00, **Олена Качала** 5.00

Замість квітів на могилу **бл. п. Іванни Сіяк** складають на цеглини (через 64 Відділ СУА), дочці покійної Оксані Щуровій висловлюють глибоке співчуття.

Х. Навроцька 10.00, **М. Ржепецька** 10.00, **М. Савчак** 10.00.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. др. Дмитра Ткачука** складаємо на Пресовий Фонд "Наше Життя" 5.00 дол. Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

Стефанія і Катерина Кобаса

Замість квітів на могилу **бл. п. др. Дмитра Ткачука** мого довголітнього лікаря складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол. Родині покійного висловлюю глибоке співчуття.

Ел. Мадич

Замість квітів на могилу **бл. п. Надії з Петриків Онишкевич** складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.

Чоловікові і Родині Покійної складаю шире співчуття.

Олена Питляр
Вудгейвен, Н. Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. Івана Заблоцького** батька Анни Заблоцької членки 58 Відд. СУА в Дітройті складаю на Запасний Фонд "Нашого Життя" 5.00 дол.

Леонтина Галяженко
Чл. 63 Відд. СУА

СПРОСТОВАННЯ

В числі 9-жовтень на сторінці 36 "замість квітів" подано даток Марії і Ярини Турко тільки 25.00 дол. Мало бути:

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ярослава Гусара**, нашого незабутнього дорогого кузена і вуйка складаємо 25.00 дол. на Запасний Фонд журналу "наше Життя" і 25.00 дол. на Музей СУА.

Марія і Ярина Турко

РІЧНІ ЗБОРИ

106-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГАРТФОРД, КОНН.

Дня 6 березня 1976 р. відбулися річні загальні збори Відділу.

До нової управи ввійшли:

голова — Оля Якимів, перша заступниця — Тамара Чудовська, друга заступниця — Леся Шевчук, секретарка — Леся Дитюк, касирка — Соня Платош, організаційна референтка — Стефа Фаль, культурно-освітня — Віра Ціропалович, виховна — Стефа Пришляк, господарські — Люда Хмелівська, Тереса Глух, пресова — Стефа Пришляк.

Контрольна Комісія:

голова — Стефа Сиротюк, члени — Галина Воскобийник, Ірена Сивенька.

СПК

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10-1 і по полудні від 3-6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

КАЛЕНДАРЦЬ СУА

ГРУДЕНЬ

(Доповнення до попереднього числа)

5-го	Різдвяна ялинка-концерт колядок	17 Відд. Маямі
11-го	Інсталяційний бенкет	17 Відд. Маямі

СІЧЕНЬ

без дати	Вишивані вечерниці	71 Відд. Джерзі Ситі
15-го	Традиційний Св. Вечір	1 Відд. Нью Йорк
16-го	Вишивані вечерниці	17 Відд. Маямі
16-го	Ялинка	83 Відд. Н. Йорк

Кожної неділі год. 6 веч. на хвилях WPIT (К. Довбенко)
літературне читання

27 Відд. Пітсбург

Cont. What to Read

The editor and translator of this volume, Dr. George S. N. Luckyj, professor of Ukrainian language and literature at the University of Toronto, is himself an outstanding authority in the area of Slavic literature.

1976. 100p. \$7.509 cloth (U.S. and Canada); \$9.00 elsewhere; \$5.00pa. (U.S. and Canada); \$6.00 elsewhere. LC 76-20768. ISBN 0-87287-151-7 cloth; 0-87287-158-4pa.

Copies of this publication may be ordered from Ukrainian Academic Press, a division of Libraries Unlimited, Inc., P.O. Box 263, Littleton, Colorado 80120. Editors who desire review copies may request them from the Promotion Manager.

Док. "Нові Книжки"

Стасюк, Платон.

В новому світі. Спомини і думки бизнесмена. Нью-Йорк, 1958. 158 стор.

Янів, Володимир.

Життя. Лірики книга 4. Ілюстрації Галини Мазепи. Париж-Мюнхен, Об'єднання Українських Письменників "Слово", 1975, 119 стор.

Tys-Krohmaluk, Yuriy.

UPA Warfare in Ukraine. Strategical, Tactical, and Organizational Problems of Ukrainian Resistance in World War II. New York, Vantage Press, 1972. 449 p. maps.

СПІВАЙТЕ РАЗОМ З НАМИ. "Молода Думка". Диригент: Семен Комірний. Платівка.

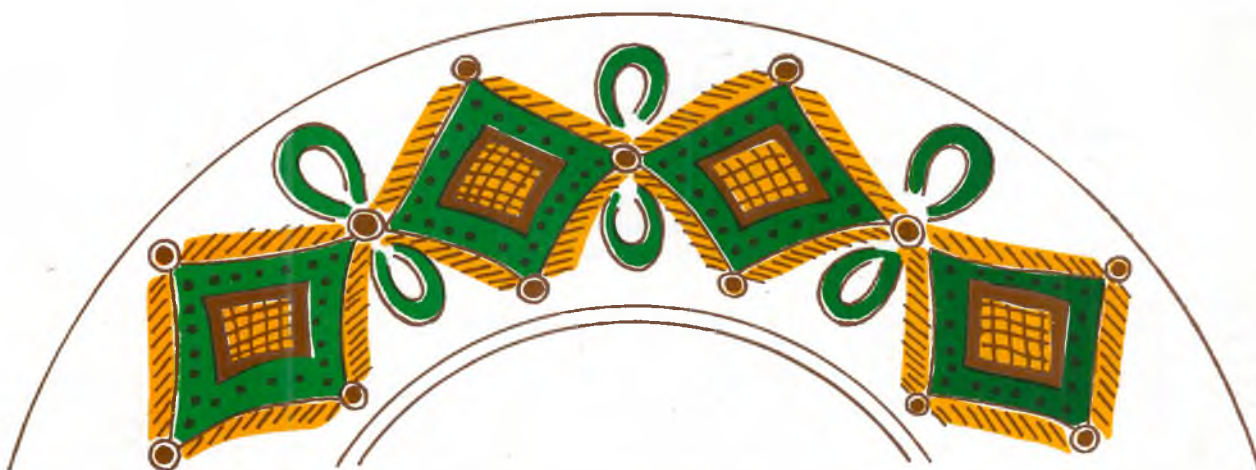
ЩЕ ПРО ЦЕРКВУ В ГАНТЕРІ

Доповнюючи нотатку (Н. Ж. ч. 7 ст. 6) про церкву св. Івана Христителя в Гантері подаємо ім'я архітекта інж. Івана Жуковського.

У нотатці ми не вичисляли всіх, хто причинився до будови церкви і виразно застереглися, що це поза засягом нашої нотатки. Задум, ініціатива, проєкт, модель будови, збірка

фондів, сама будова і удержання церкви — це справи, в яких брало участь багато людей і, можливо, хтось напише історію будови цієї церкви, хоч напевно не легко буде окреслити й виважити заслуги поодиноких людей. Тому ми написали у згаданій нотатці, що "збудована вона з любов'ю і є, на ділі, витвором української духовости".

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"
Return to "Our Life" Magazine, 108 Second Ave. New York, N. y., 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Орнамент гуцульської кераміки. При краях гуцульські миски викінчені півкруглим узором. Рисунок виконаний з мисок Петра Кошака у с. Пістинь на Гуцульщині, на початку XX ст. Рисувала Марійка Винницька. Миски знаходяться у збірці Державного Музею Етнографії у Львові.